

MAGYAR TEMETKEZÉS

BÚCSÚZUNK ELNÖK ÚR

**TEMETKEZÉSI SZAKMÁNAK
IS JÁR A TAPS**

MEGÚJULÓ SZAKKÉPZÉS

**FELÚJÍTÁSRA KERÜLT
EMLÉKMŰVEK ÉS
KATONASÍROK**

**FOTÓPÁLYÁZAT
„TEMETŐINK ÜZENETE”**

**MI IS AZ A
SZENT MIHÁLY LOVA**

**IN MEMORIAM
SIKLÓSI VILMOS**

**RAVATALOZÓ FELÚJÍTÁSA
KOMÁRNOBAN**

**MTFE SÍRÁSÓVERSENY
MEGSZÓLALNAK A
FŐSZEREPLŐK**

ORSZÁGOS TEMETKEZÉSI EGYESÜLET ÉS IPARTESTÜLET

MTFE
OTEI

*Kellemes Karácsonyi Ünnepeket
és Boldog Új Évet kívánunk!*

◆ **Keletfa**

H-4405 Nyíregyháza,
Lujza u. 6.

Mobil: 36 (30) 638-4220
Tel.: 06 (42) 460-782
Fax: 06 (42) 460-783
www.keletfa.hu

Tisztelt Kollégák, kedves Olvasók!

Mindenki számára új helyzet állt elő a 2020-as évben, mely megterhelte minket szakmai szempontból és magánemberként egyaránt. Ennek is köszönhető, hogy meglehetősen hosszú idő telt el a legutóbbi lapszámunk megjelenése óta.

A mi szakmánk is folyamatos terhelésnek, növekvő nyomásnak volt és van kitéve a fennálló járványhelyzet következtében. Nap, mint nap új kihívásoknak kell megfelelnünk, és sokszor csak magunkra, a kinttartásunkra, szakmai felkészültségünkre számíthatunk. Az életünk, a munkavégzésünk egy része egyre inkább az online tér-

be szorul, a digitális világ begyűrűzik a mindennapi rutinunkba. Ezek a változások a mi szakmánk részéről is megkövetelik a felzárkózást a mai kor követelményeihez. Kívánom mindannyiunk számára, hogy képesek legyünk alkalmazkodni a változó elvárásokhoz és győzzük erővel a ránk váró feladatokat.

Egyesületünk és magam nevében kívánok áldott ünnepeket!

Varga József

a szerkesztőbizottság elnöke

Magyar Temetkezés kegyeleti szakmai kiadvány

Az Országos Temetkezési Egyesület és Ipartestület (OTEI) lapja

Felelős kiadó

Országos Temetkezési Egyesület és Ipartestület elnöksége
1134 Budapest, Váci út 23–27.

Szerkesztőség

Hírös Temetkezési Kft.
6000 Kecskemét, Mátyás király krt. 38.
Telefon: +36-30/9855-424
E-mail: magyartemetkezes@gmail.com

A szerkesztőbizottság tagjai

Kerekes Sándor, Papp Roland, Pölczman Zsolt, Puskás Béla, Varga József (elnök)

Nyomda: Print 2000

Nyomdai előkészítés: Pixelgraf

TARTALOM

ELŐSZÓ	1
AMI A STATISZTIKAI SZÁMOK MÖGÖTT VAN...	
KEREKES SÁNDOR JEGYZETE	2-3
NOVÁK GERGELY: ELHUNYTKÉZELÉS A COVID ÁRNYÉKÁBAN	6-7
TEMETKEZÉSI SZOLGÁLTATÓ KÉPZÉS DUNAÚJVÁROSBAN	8
KONKURENCIAHARC A TEMETKEZÉSI SZOLGÁLTATÓK KÖZÖTT	9
MEGÚJULÓ SZAKKÉPZÉS	9
A TEMETKEZÉSI SZAKMA: AKIKRŐL SENKI NEM BESZÉL, PEDIG NEKIK IS JÁRNA A TAPS	10-11
UTOLSÓ ÚTJÁRA KÍSÉRTÉK BALÁZS GERGELY ÉS SZABÓ ISTVÁN PIARISTA ATYÁKAT	11
HT HŐ-ÉS TÜZELÉSTECHNIKA	12
CSONTVÁZAK A MARGIT KÖRÚTON	12
GYERTYAGYÚJTÁS	13
HALOTTSZÁLLÍTÓ AUTÓK	14
EMLÉKMŰVEK ÉS KATONASÍROK FELÚJÍTÁSA	15
ÚJ KÖZTEMETŐ	16
SÍROKAT NYITOTTAK FEL A VATIKÁNBAN	18
HAJÓS VIKING SÍROK NAGYKÁTA: KEGLEVICH-KÁPOLNA	19
SZENT MIHÁLY LOVA	19
A PÉCSI KÖZTEMETŐ	20
30 ÉV	21
CEGLÉD, A TEMETŐK VÁROSA	22
„TEMETŐINK ÜZENETE” FOTÓPÁLYÁZAT	23
A GYÁSZ SZÍNE	24
A VÉGSŐ BÚCSÚ OTTHONA- KOMÁRNO	25
MEGÚJULT SZENTHÁROMSÁG-SZOBOR A SZENTKÚTI TÉREN	26
IN MEMORIAM SIKLÓSI VILMOS	27
IV. MTFE ORSZÁGOS SÍRÁSÓ VERSENY	28-29
SOLTVADKERTI – KÖZÖS PROTESTÁNS TEMETŐ	30-31
BOSISIO MAGYARORSZÁG	32-33
SZOBROT KAPOTT KÁNYÁDI SÁNDOR NAGYGALAMBFALVÁN	35
KEGYELETI VIRÁGDÍSZEK	35
ISTENBE KAPASZKODVA	36

Fájdalmas búcsú Elnökünkötől, Horváth Józseftől

Kerekes Sándor jegyzete

Egy hírt kaptam. Tragikus és letaglózó hírt. Elhunyt Horváth József, az OTEI elnöke.

Csend van. Döbönt csend.

Emlékszem, november 11-én hosszasan beszéltem vele egy szakmai állásfoglalás megfogalmazása miatt. A hangja egy kicsit fáradt volt, de a tőle megszokott profizmussal és szakértelemmel segített nekem a választ megírni. Aztán néhány nappal később kórházba került.

Amikor ezeket a sorokat írom, a COVID 19 járvány javában tombol a világban és itthon, Magyarországon is. Válogatás nélkül szedi áldozatait. Próbálunk ugyan védekezni, maszkot hordani, védőtávolságot tartani, de azt is tudjuk: mi nem állhatunk le, nem mehet mindenki „hómofiszba”, mert akkor ki temeti el a halottakat? ... ezért feszült figyelemmel nézzük a vírus terjedéséről és a járványban elhunytak számáról szóló adatokat, azzal egyetemben, hogy próbálunk alkalmazkodni és együtt élni a megszokott életvitelünket alapjaiban megváltoztató helyzettel.

Március óta a szakma a COVID19-cel él együtt. Aggódva figyeljük a frontvonalban helytálló munkatársaink egészségi állapotát és mindent elkövetünk annak érdekében, hogy a fertőzésveszélyt a minimálisra csökkentsük. Azonban a mi vállunkat nem csak a védekezéssel együtt járó plusz költségek, vagy a mégis megbetegedő kollégáink pótlása és erőforrásaink folyamatos áttervezése nyomja. Ránk nehezedik az a többletterhelés is,

amely az ugrásszerűen megnövekedett halálesetek számából kényszerűen következik.

A statisztikai adatok mögött ugyanis mindig emberek húzódnak meg, tragikus sorsokkal, csonkává vált családokkal, félbeszakadt karrierrel szembesülünk a kórházakban, az ügyfélközpontokban, a ravatalozókban és az utolsó úton. A számok mögött mi azt is látjuk, hogy nemcsak a kollégák egészsége van közvetlen veszélyben nap mint nap, hanem a szívük, a lelkük, a mentális állapotuk. Persze, mondhatják, akár egy kézlegyintéssel kísérve, hogy a temetkezésben dolgozónak

ezt tudniuk kell, erre „vállalkoztak”, és nemcsak egy világgjárvány idején, hanem „békeidőben” is ezekkel a drámai helyzetekkel találkozunk.

Ez így van. Csak, amíg a többségi társadalom még most kezdi felfogni, megérteni, hogy mennyire sérülékeny a civilizációnk, az egzisztenciánk, mennyire törekény az életünk, addig mi a kezdetek óta, gyakran fogunkat összeszorítva, fejünket lehajtvá,

egy-egy könnyecseppet titokban elmorzsolva csendben végezzük feladatainkat, mert ez a HIVATÁSUNK.

De, azért mi is érző emberek vagyunk. Vajon megköszönik ezt a folyamatos helytállást valaha, úgy, ahogy - nagyon helyesen - más szakmák képviselői felé, az egészségügyi dolgozók, a pedagógusok felé már megtették.

Horváth József, az OTEI elnöke szeptemberben még meg tudta tenni az Országos Temetkezési Egyesület és Ipartestület éves közgyűlésén. A világgjárvány első hulláma miatt először májusban lett volna a szakma találkozója, de inkább elővigyázatosságból elhalasztottuk. Végül a pandémia második hulláma előtt,

szeptember 16-án Budapesten egy rendezvényhelyszín külterületén találkoztunk.

Akkor még nem sejtette senki, hogy elnök úr utolsó expozéját hallgatjuk. Mély, dörmögő hangját már csak a jegyzőkönyv hangfelvétele és az emlékezetünk őrzi. Emlékszem, ahogy meghatódottsággal a hangjában megköszönte a helytállást és megbecsülésünket tolmácsolta a temetkezés valamennyi képviselője felé. Azt is elmondta, hogy tagszervezeteinknek és rajtuk keresztül az összes érintett szakember felelősségteljes és szakszerű munkájának volt köszönhető, hogy a világjárvány megjelenésekor hazánkban sikerült az emberi méltóságnak és a kegyeleti szempontoknak megfelelő elvégezni a ránk bízott feladatokat. És ami nagyon fontos. Azt is hangsúlyozta, hogy a vírus tavaszi megjelenésekor példaértékű módon segítette és azóta is segíti egymást a szakma!

A dicséretes összefogással kapcsolatban egy történetet is megosztott velünk. Szerényen mesélte el, hogy személyes üzleti kapcsolatoknak köszönhetően sikerült a munkánkhoz nélkülözhetetlen védőeszközöket pl. maszkokat is beszerezni és szétosztani az OTEI-n belül, akkor, amikor az egész világon hiánycikk volt.

Azt is megjegyezte, hogy az egyesület példaértékű módon olyan szakmai eljárásrendet alakított ki - nemcsak a tagság - hanem a járványhelyzet kezelésében résztvevő partnerek számára is, amely nagy mértékben megkönnyítette a COVID-19 vírusban sajnálatos módon elhunyt állampolgárok járványügyi szempontból kiemelten kockázatos elszállítását és végső búcsúztatását.

Azóta eltelt három hónap.

Látjuk, tapasztaljuk, hogy most sokkal nagyobb kihívások érnek minket és minden erőfeszítésünk ellenére, a koronavírus sajnos megjelent a temetkezési vállalkozásokban munkát végző adminisztratív, fizikai dolgozóknál, vezető beosztású kollégáknál. Hogy hányan is betegedtek meg körünkben? Nem tudjuk, a pontos statisztika még nem áll rendelkezésre. Csak a szomorú hírek érkeznek... Ő is kórházban van, ő lélegeztető gépre került, őt elvesztettük...

A külvilággal együtt amit érzékelünk, hogy a járvány következtében - különösen a nagyvárosokban - a korábbi évekhez képest jelentősen megemelkedett az elhunytak száma. Kórházból történő elszállításuk, ravatalozásuk, eltemetésük minden temetkezési vállalkozástól komoly odafigyelést és folyamatos helytállást követel meg. Hasonlóan a tavaszi időszakhoz, tisztában vagyunk azzal, hogy kényszerű leállás nem következhet be, kegyeleti szolgáltatásaink színvonala, szakszerűsége pedig nem csökkenhet, annak ellenére sem, hogy sokan erőforrásaik határát feszegetik. Egy német gondolkodó, Friedrich Nietzsche azt mondta: „A hivatás az élet hátgerince”. Nekünk olyan hivatásunk van, amit minden körülmények között egyenes gerinccel kell elvégezni, mert hasonlóan a születés felhőtlen pillanatához, az emberi létezés végső tisztesség megadása is hozzátartozik.

Ezért segített nekem betegen is Horváth József, az OTEI elnöke. Munkáját mindig nagy megtiszteltetésnek, felelősségnek és szolgálatnak is tekintette egyben. A család mérhetetlen gyászában osztozva búcsúznak tőled tisztelt Elnök úr, kedves Józsi pályatársaid, munkatársaid, barátaid. Nyugodj békében, emléked megőrizzuk!

Kerekes Sándor
sajtókapcsolatokért felelős munkatárs
OTEI

Az Országos Temetkezési Egyesület és Ipartestület mély fájdalommal és megrendüléssel tudatja, hogy

Horváth József

2020. december 09-én elhunyt.

Elnök úrtól 2020. december 18-án (pénteken) 13 óra-kor veszünk végső búcsút, a siófok-Kiliti temetőben.

Emlékét kegyelettel megőrizzük.

MEMORIAL SZOFTVER – A TEMETKEZÉSI SZAKMA SZOFTVERE

A Memorial Szoftver az elmúlt években a temetkezési szakma meghatározó szoftverévé vált. A kezdetekkor a sírhelynyilvántartásra koncentráltak, utána a temetkezési irodák ügyviteléhez adtak segítséget, majd sorra került a számlakiállítás (NAV álló számlázás), továbbá a kellék- és eszközkezelés (raktár és pénztár modulok), utána pedig a különböző irodák és temetők vezetői irányításának összefogására (VIR) kidolgozott megoldás lett része a szoftvercsomagnak.

Az állandó megújulás és innováció a mindennapok része, az informatikus csapat folyamatosan fejleszti a szoftvert. A honlapon és a Facebookon a temetkezési szakma híreivel is foglalkoznak, és az ügyfelek hírlevélben rendszeres tájékoztatást kapnak a folyamatos fejlődésről. Legutóbbi aktuális frissítéssel a Memorial Szoftverben már lehetőség van az elhunyt adatlapján a COVID-19 fertőzés megjelölésére is, piros színnel történő megkülönböztetéssel. Ez a sírhelynyilvántartás számára fontos adat a jövőre nézve.

SÍRHELYAPP – ÚJABB MÉRFÖLDKŐ A TEMETŐI DIGITALIZÁCIÓ ÚTJÁN

A Memorial Szoftver Mindenszentekre ütemezve praktikus újítással állt elő. **A fejlesztő csapat a sírhely felett rendelkezők részére készített android és apple okostelefonokra is letölthető SírhelyAPP mobil alkalmazást.** Röviden a funkcionalitásról:

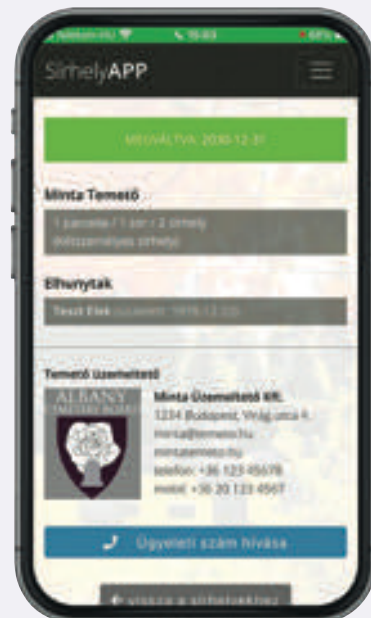
- A sírhely felett rendelkező ügyfél az üzemeltetőnél nyilvántartott e-mail címével regisztrál az applikációba.
- Az applikáció figyelmezteti, hogy le fog járni a sírhely megváltás.
- Egy adott sírhely lapjára belépve a hozzátartozó azonnal kapcsolatba tud lépni, a temetőt üzemeltető szolgáltatóval. Több temető esetén mindegyikkel, ahol rendelkezőként van rögzítve a Memorial Szoftverben.
- Az alkalmazás segít a legközelebbi szolgáltató keresésében, gombnyomással hívható elérhetőségeikkel.
- A mobil applikáció **INGYENES** szolgáltatás, amely díjtalan a temetkezések ügyfelei és a Memorial Szoftver ügyfelei számára is!

Az applikációról minden részlet – videó, hanganyag és leírás formájában – megtalálható a www.memorialszoftver.hu oldalon is a **SírhelyAPP** menüpont alatt.

NAV3.0 – ÚJABB NAV ÁTÁLLÁS KÖZELEDIK 2021. JANUÁR 1. NAPJÁVAL!

2021. január 01. napjával lép életbe a NAV3.0. **A magánszemélyek részére kiállított számlák adatszolgáltatása is kötelezővé válik, és elektronikus rendszerben kell a törvényi előírásoknak megfelelő számlaformátumot kiállítani.** Amit eddig papíron meg lehetett oldani, az 2021. januártól már nem fog működni, ráadásul szabálytalanság esetén számlánként akár 500.000,- Ft bírságot is kiszabhat a NAV.

A Memorial Szoftver csapata igyekszik az újabb átállást mindenben segíteni. **Akik eddig is használták a számlázó modult, azoknak semmi dolguk, a jogszabálykövetés az előfizetői szolgáltatás része.** A NAV adatszolgáltatás pedig a magánszemélyek részére kiállított számlák esetében is automatikusan a háttérben történik majd.

A rendszer terhelése várhatóan jelentősen meg fog azonban nőni, hiszen sokan csak január 1-től fognak áttérni a számlázó modul teljeskörű használatára. A gyakorlatban a cégeknél az átállás sok kérdést vehet fel, ahogy az 2020. július elején is történt. A cég sok ügyfele közvetlenül telefonon kereste meg az ügyfélszolgálatukat beállítási, pontosítási kérdésekkel. Ez a segítségkérési roham tehát várható lesz januárban is. **A Memorial Szoftver munkatársai éppen ezért kérik az ügyfeleiket, hogy időben kezdjenek el foglalkozni az átállással.**

Az átállásra felkészülve, a hatékony kapcsolattartás érdekében a cég 2020. októberétől bevezette online ügyfélszolgálati (SUPPORT) alkalmazását és kidolgoztak egy megfizethető 2.100,- Ft + Áfa egységes support csomagot, aminek megrendelésével az együttműködés gördülékennyé és kiszámíthatóvá válik mindenki számára.

Kérdésekkel, észrevételekkel, megrendeléssel kapcsolatosan a www.memorialszoftver.hu honlapon megadott elérhetőségeken fordulhatnak a Memorial Szoftver Csapatához.

Nekrológ Horváth József

Váratlanul, súlyos betegség következtében, 56 éves korában elhunyt Horváth József, a Budapesti Temetkezési Intézet Zrt. vezérigazgatója, az Országos Temetkezési Egyesület és Ipartestület (OTEI) elnöke.

Általános és középiskolai tanulmányai után szakokleveles mérnöki és gépészmérnöki végzettséget szerzett. Szakmai pályafutása során több cégnél is betöltött vezetői pozíciókat. 2010 októbere óta a Budapesti Temetkezési Intézet Zrt. vezérigazgatója. Ezt megelőzően Szentendrén, a Városi Szolgáltató Zrt. vezérigazgatója volt. A BTI Zrt. első számú vezetőjeként a tulajdonos Fővárosi Önkormányzat elvárásainak megfelelően az átlátható, költséghatékony gazdálkodás megteremtője, a temetkezési szolgáltatási színvonal emelése mellett. Az OTEI elnökeként elsődleges célkitűzése a nagy múltú szakmai egyesület értékeinek megőrzése mellett az volt, hogy a szervezet folyamatosan fejlődjön, érdekérvényesítő ereje növekedjen. Mértékadó szakmai véleménye, következetes kiállása példa volt a szakmát felügyelő szervezetek és a szakma képviselői számára. Fontos szerepe volt abban, hogy a temetkezést képviselő szakmai szervezetek összefogása, egységes fellépése megvalósult. Munkája eredményességét bizonyítja, hogy az OTEI tisztújító közgyűlése 2019-ben, egyhangúan, ismét megválasztotta elnökének. Sokoldalú tevékenysége mellett maradt energiája arra, hogy a Siófoki Temetkezési Kft. felügyelő-bizottságának tagjaként, szakmai tapasztalatával és tudásával segítse a cég működését, és támogassa annak vezetését.

Horváth József magas szakmai színvonalon vezette a Budapesti Temetkezési Intézetet, munkáját hivatásnak tekintette, kollégáival emberséges, lojális kapcsolatot alakított ki. A temetkezési szakma osztozva a család fájdalmában, emlékét megőrizve búcsúzik tőle.

OTEI elnöksége

Elhunytkezelés a covid árnyékában

A végső búcsúhoz való jog tekintetében is nehéz helyzetet teremtett a koronavírus járvány. A hozzátartozók jogos igénye, hogy el tudjanak búcsúzni hozzátartozójuktól. Azonban az egyes kórházi eljárásrendek, valamint a temetőüzemeltetők által hozott temetői szabályok ezt most sok esetben nem teszik lehetővé.

Az élet védelme és a járványfertőzés terjedésének megakadályozása indokoltá teszi ezen speciális intézkedéseket, az egyén szintjén viszont nehéz elfogadni, illetve szolgáltatóként a hozzátartozókkal elfogadtatni ezeket a korlátozásokat.

A vírus és a fertőzési módok, illetve az elhunytak esetleges további fertőzőképességének nem kellő ismerete indokolhatja ezeket az olykor a hivatalos eljárásrendnél is szigorúbb szabályokat.

További gondot jelent az érintett szereplőknek (kórházak, temetkezési szolgáltatók), hogy az elhunytak feltételezhetőleg nagy részénél nem kerül kimutatásra a covid fertőzés, és így a halottvizsgálati bizonyítvány, vagy a kezelési kórtörténet sem tartalmazza azt, mely további bizonytalanságot okoz az alkalmazandó eljárásrendben.

A Nemzeti Népegészségügyi központ 2020. április 6-án adott ki egy eljárásrendet a covid-19 megbetegedésben elhunytak temetésének különös szabályairól.

Ebben fő szabályként bevezetésre került a covidos elhunytak esetén a kettős hullaszták használata, a testnyílások el-, vagy lefedése fertőtlenítő tartalmú anyaggal, illetve a nyitott koporsóban történő ravatalozás és a konzerválás tilalma. A közeli hozzátartozók számára azonban biztosította egyedi elbírás alapján az elhunyt megtekintését, lehetőleg a test érintése nélkül.

A kettős zsák a szakmai indoklás szerint azért került bevezetésre, mivel a ma használt hullasztások nagy része nem szivárgásmentes, az anyaggyengesége miatt sérülékeny, és a sérüléseken keresztül esetleges fertőzésveszélyt jelentő testnedvek távozhatnak.

Ehelyütt megjegyzendő, hogy a járvány elmúltával érdemes lehet átgondolni és szabályozni a zsákokkal kapcsolatban a technológiai előírásokat, és a spórolás szempontjai helyett az egészségvédelmi szempontokat is figyelembe véve meghatározni a hullasztákként használható termékek minimális vastagságát, esetleges szivárgásmentességét.

A fenti nehézségeket, bizonytalanságokat és a hozzátartozói igényeket mérlegelve, mi a szolgáltató cégünkénél úgy döntöttünk, hogy az elhunytkezelési tevékenységet továbbra is végezzük, kidolgozva és hangsúlyosan betartva a tevékenység végzéséhez szükséges munkavédelmi eljárásokat, védőfelszerelésekre vonatkozó szigorú előírásokat, a kézfertőtlenítési és fertőtlenítésre vonatkozó szabályokat. Amikor a budapesti temetőkben bevezetésre került az, hogy

még azonosítás céljából sem lehet bemutatni az elhunytakat, akkor saját telephelyünkön biztosítottuk a hozzátartozóknak, hogy a koporsóba helyezést megtekinthessék.

Maga az elhunytkezelés, vagy akár az elhunyt szállítása, az előírt védekezési eljárások betartása mellett nem tartozik a fertőzésveszélyes tevékenységek közé. A temetkezés területén nagyobb kitétséget jelent a hozzátartozókkal való találkozás: lakáson történt elhalálozás esetén, irodában a megrendelés során, vagy a temetési szertartásokon.

Szeptemberben a Funergal elnevezésű nemzetközi temetkezési konferencián Észak-olaszországi és spanyol temetkezési vállalkozások számoltak be tavaszi tapasztalataikról. Ők elmondták, hogy a járvány korai fázisában a temetések jelentették az egyik fertőzési gócpontot, mivel az ottani szokásokhoz hozzátartozik az elhunyt érintése, illetve a hozzátartozók nem tartották be a szükséges védőtávolságot. Itthon ilyenről nem halottunk, mivel a kormányzat és a szakma hamar hozott megfelelő intézkedéseket, adott ki tagjainak hasznos iránymutatásokat.

A jelen helyzetben kiemelendő a fertőtlenítéssel kapcsolatos - egyébként nem újkeletű - szabályozás, melyet aktualitása okán érdemes áttekinteni.

A Népegészségügyi Központ által kiadott eljárásrend összhangban a 145/1999. (X. 1.) Korm. rendelet 45. §-ával úgy fogalmaz, hogy fertőző betegségben (covid) elhalt szállítása után a kocsit azonnal fertőtleníteni kell, amelyről naplót kell vezetni. A naplónak tartalmazni kell a fertőtlenítés időpontjára, helyére és a fertőtlenítés módjára vonatkozó adatokat.

Sok szolgáltatónak a kocsik fertőtlenítésére külső partnere van, mások saját hatáskörben végzik ezt a tevékenységet. Utóbbiaknak ehhez saját technológiai eljárásrendjük és a szolgáltatási engedélyükben erre vonatkozó felhatalmazásuk kell legyen a Kormányrendelet 48. § (3). bekezdése alapján: „Telephelyen halottszállító jármű fertőtlenítése csak akkor végezhető, ha a temetkezési szolgáltatásra vonatkozó engedély erre kiterjed.”

Szakmabeliekkel folytatott egyeztetések alapján jól látszik, hogy többen kezdtek el a fertőtlenítéshez a Mentőszolgálathoz, vagy egyes Volán társaságokhoz hasonlóan ózongenerátorokat használni. Ez nyilván az elérhető és megfizethető áru gépek és könnyű használatuk miatt van így.

A fertőtlenítésre vonatkozó irányelvek szerinti fertőtlenítési eljárások alkalmazása nem jelenthet egy cégnek különösebb nehézséget. Itt inkább az okoz gondot, hogy bár a temetkezési törvény előírásai nem bonyolítják túl a fertőtlenítés fogalmát, de a fertőtlenítésre vonatkozó egészségügyi előírások alapján a fertőzött elhunyt szállítása után szükséges fertőtlenítés úgynevezett zárófertőtlenítésnek minősül, amit az előírások szerint engedéllyel rendelkező szakember végezhet. Mindenesetre érdemes arra figyelemmel lenni, hogy aki maga

akarja végezni ezt a tevékenységet, annak el kell készíteni egy erre vonatkozó technológiai leírást, egyeztetnie kell ezt a Kormányhivatal Népegészségügyi Osztályával, és be kell tartania a munkavédelmi és egyéb szakmai előírásokat.

A járvány tanulságait elemezve mindenképpen javasolt lenne, hogy a megújuló temetkezési szolgáltatói képzésben az elhunytkezelés, fertőtlenítés, mint önálló modul megjelenjen. Megfelelő képzés esetén ugyanis a szükséges tudás és szakképesítés birtokában a temetkezési eszközök fertőtlenítését a szolgáltatók saját hatáskörben elvégezhetnék, és nem lenne szükség - hacsak egyéb szempontok nem indokolják - külső szakember igénybevételére.

Novák Gergely

Az ózonos fertőtlenítésről

Az ózon az egyik legerősebb oxidáló és fertőtlenítő anyag, minden ismert mikroorganizmust megsemmisít, és a hagyományos vegyszerekkel ellentétben nem tudnak ellene immunitást felépíteni a baktériumok, vírusok és gombák. Az ózonkezelés világszerte igen elterjedt, széles körben alkalmazott légtisztító, szagtalanító, fertőtlenítő eljárás.

Az ózonnal történő fertőtlenítés előnyei:

- 99,9%-os hatékonysággal számol le a kórokozókkal, élesztőkövekkel, kellemetlen szagokkal
- Fertőtleníti a levegőt és a különböző felületeket.
- Nem marad vegyszermaradvány, csak friss, tiszta, oxigén dús levegő.

Az ózon kockázatai:

- Hosszú távon károsíthatja a különböző anyagokat.
- Használata nehezen standardizálható, a kezelés hatékonysága sok fizikai tényezőtől függ
- A nem megfelelő használat, vagy emberi figyelmetlenség következtében ártalmas lehetnek az egészségre. Az ózon hosszan belélegezve mérgező hatású, a kezelés közben a kezelt térben senki sem tartózkodhat. Kevesen képesek megérezni a már veszélyes mennyiségű ózon illatát a levegőben.

Amit okozhat:

- Tüdő irritáció, vagy fertőzés
- Légzési nehézségek, köhögés, zihálás
- Maradandó tüdőkárosodás
- Asztma kiújulása
- Nagyobb esély tüdőbetegségek kialakulására
- Csökkent légzőkapacitás

A fertőtlenítés szakmai irányelveit, az alkalmazható fertőtlenítőszerkeket és eljárásokat az országos tisztifőorvos által időszakosan kiadott „Tájékoztató a fertőtlenítőszerkekről és a fertőtlenítésről” tartalmazza.

- **Fertőző beteget szállító jármű, mentőautó fertőtlenítése**
 - A 18/1998 (VI.3.) NM rendelet értelmében fertőző beteg szállítása után fertőtleníteni kell a betegszállító kocsit, vagy egyéb járművet, a szállításhoz használt hordágyat, takarót és egyéb tárgyakat, a betegszállító és kísérő személyek ruházatát.
- **Gépjármű belső terének fertőtlenítése**
 - Gépjármű padozata, oldalfalai, mennyezete, nem kiserelhető tárgyai
 - Alkalmazható fertőtlenítőszer: virucid hatású felületfertőtlenítőszer
 - Eljárás:
 - Fertőtlenítő letörlés: frissen készített fertőtlenítő oldatba mártott, majd enyhén kinyomkodott tiszta textíliával, száradás (behatási idő) után vizes letörléssel

- Fertőtlenítő permetezés: frissen készített fertőtlenítő oldatot kézi porlasztóval a felületekre permetezzük (ne folyjon meg), majd száradás (behatási idő) után vizes textíliával töröljük át
- Fertőtlenítő oldat hígításánál, fertőtlenítésnél gumikesztyű, szemvédelem, permetezéssel eljárásnál ezen kívül légzésvédő használata kötelező!
- **Gépjármű felszerelési tárgyainak fertőtlenítése:**
 - pld. Hordágy,
 - Alkalmazható fertőtlenítőszer: virucid hatású felületfertőtlenítőszer
 - Eljárás:
 - Fertőtlenítő lemosás: a tiszta, erre a célra kijelölt helyen a kiserelhető felszerelési tárgyakat gyűjtjük össze, majd a frissen elkészített fertőtlenítő oldatba mártott tiszta textíliával mossuk le.
 - Ügyeljünk a vérrel, testváladékkal, földdel szennyezett felületek alapos tisztítására, dezinficiálására!!
 - Hagyjuk a tárgyakat megszáradni
 - száradás után a tárgyakat vízbe mártott tiszta textíliával alaposan mossuk le.

Temetkezési szolgáltató képzés Dunaújvárosban

Az egyetlen igazi tanulás: a lényünkben szunnyadó tudásnak tevékenyebbé ébresztése.

Weöres Sándor

A 2019-ben szárnyra kapott hírekkel ellentétben a temetkezési szolgáltatás végzéséhez szükséges szakképesítés megszerzésének feltételei és oktatási formája a felnőttképzés átalakítását követően is megmarad, csak némileg átalakul.

A Kormány a 229/2019. (IX. 30.) Korm. rendelettel módosította az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendeletet. A módosítás eredményeként az Országos Képzési Jegyzékben kizárólag az iskolarendszerben oktatható szakmák szerepelnek, tehát a temetkezési szolgáltató szakképesítés nem. A módosítás – a 229/2019. (IX. 30.) Korm. rendelet 5. §-a szerint – 2020. szeptember 1-jén lép hatályba.

A módosítás szorosan kapcsolódik a szakképzési rendszer átalakításának folyamatához – írta levelében dr. Bekényi József a Belügyminisztérium Önkormányzati főosztályvezetője tavalyi megkeresésemre. A szakképzési rendszer átalakításának koncepciója szerint az iskolarendszeren kívül oktatható képzési forma – tehát a temetkezési szolgáltató szakképesítés is – szakmai képzéssé alakul, főszabályként a felnőttoktatási környezetben képezhető módon. A szakmai képzések államilag elismert formája a szakképesítés, amely akkreditált vizsgaközpontban tett vizsgát feltételez. Az eddigi szabályozási formát (szakmai és vizsgakövetelmény) új követelményrendszer váltja fel, melynek kidolgozásáért a szakképzettségért felelős miniszter a felelős, vagyis a temetkezési szolgáltató szakma vonatkozásában a településüzemeltetésért felelős miniszter, azaz a belügyminiszter. A szakképzési rendszer új szabályait a 2019. november 28-án elfogadott, a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény tartalmazza.

Információink szerint a belügyi ágazathoz tartozó szakmai képzések – melybe a temetkezési szolgáltató képesítés is tartozik – államilag elismert szakképesítésnek minősülnek az új rendszerben. A kapcsolódó részletszabályok kidolgozása jelenleg folyamatban van a Belügyminisztériumban.

Véleményünk szerint a fenti módosítások miatt a temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény végrehajtásáról szóló 145/1999. (X. 1.) Korm. rendelet módosítása nem indokolt.

Régi, dédelgetett álmom valósulhatott meg azáltal, hogy saját cégünk megújult telephelyén tarthattuk az egyik utolsó temetkezési szolgáltató képzést, még az idén érvényben lévő felnőtt oktatás keretein belül.

Hazánkban 2001 óta folyik temetkezési szolgáltató képzés, melyet több felnőttoktatást szervező cég végez. Azóta több száz munkatársunk szerezte meg ezt a szakképesítést. A 2020 szeptemberében indult képzést a Profissimus Tanácsadó Iroda Kft. szervezte, amely 10 éves tapasztalattal rendelkezik a felnőtt képzés terén. A képzésben résztvevő oktatók Puskás Béla (Somogy Temetkezési Kft. ügyvezetője) és Palkovics Katalin (Dunaújvárosi Kegyelet Kft. tulajdonosa).

Komoly szakteknitvényeket köszönthetünk a vizsgabizottságban. A bizottság elnöke Varga József (Magyarországi Temetőfenntartók és Üzemeltetők Egyesületének elnöke, Hírös Temetkezés Kft. tulajdonosa), Angyal Eleonóra (pszichológus, gyászterapeuta), aki húsz éve tanítja a szakmát kegyeleti kultúrára és kommunikációra, valamint Rönkös József (Fejér Megyei Önkormányzatok Kegyeleti Központ Kft. nyugalmazott ügyvezető igazgatója).

A Dunaújvárosban rendezett tanfolyamon 13 szakmabeli hallgató tett sikeres vizsgát, akikre igazán büszkék lehetünk, mert kiváló eredménnyel sajátították el a tanultakat. Nem csupán elméleti oktatásban volt részük, hanem gyakorlatban is be tudtuk mutatni munkatársaim segítségével, hogy milyen előírásoknak kell, megfeleljen egy halottszállításra alkalmas gépjármű, milyen feltételekkel lehet sírt ásni, exhumálni, hogyan bonyolítunk le egy temetésfelvételt, milyen tárgyi és humán erőforrások szükségesek hivatásunk teljesítéséhez. Gyakorlati oktatás keretében tehettünk látogatást az Adytum Kft. budatétényi hamvasztóüzemében, ahol nemcsak a hamvasztás folyamatával ismerkedhettek meg a hallgatók. Tóth Diána (Adytum Kft. ügyvezetője) tájékoztatást nyújtott a hamvasztást megelőző és ahhoz kapcsolódó szolgáltatásokról is, mint például a tanatopraxia vagy a testtől való búcsúztatás lehetősége.

Palkovics Katalin

Konkurenciaharc a temetkezési szolgáltatók között

Maffiamódszerekkel gyűjtöttak fel két halottszállító autót Érden. A molotov koktélokkal felgyújtott autók teljesen kiégtek. A rendőrség gyorsan azonosította az elkövetőt.

Nem volt nehéz dolguk. A négy biztonsági kamera felvette a gyűjtogatást. A tények, az érintett személyek ma már a temetkezési szakma számára is ismertek. Eddig is tudtuk, hogy a jogszabály- és kegyeletsértő vállalkozások miatt a temetkezési szakma presztízse, tekintélye, társadalmi megítélése a mélyponton van. Erre azért mégsem számítottunk. Jogosan merül fel a tisztességes vállalkozók körében a kérdés: mi a megoldás? Talán a hatósági ellenőrzés és a szakmai felügyelet. A temetkezési szakma szereplőit ma több szervezet képviseli. Ezekben a szervezetekben talán a temetkezési szolgáltatók fele rendelkezik tagsági jogviszonnal. Azonban, ha mindenki tag lenne, még akkor sem tudnák ezek a szervezetek betölteni az ellenőrző szerepet. Korábban jó iránynak látszott a kötelező kamarai tagság, amely átlátható, ellenőrizhető, szankcionálható viszonyokat teremtett volna a temetkezési szolgáltatók között is. Sajnos, erre

rajtunk kívül álló okok miatt nem került sor. Tény, hogy a temetkezési szakma önmagát nem tudja megtisztítani. Ehhez külső segítségre van szükségünk. Gyakran kapok szemrehányást a túlképzés miatt. A tanfolyamok szervezését nem a temetkezési szakmai szervezetek végzik. Legalább az oktatás a kezünkben maradt. Fontos, de nem elégséges korlát a 2 éves szakmai gyakorlat. Az új képzési rendszerről egy másik anyagban írok.

Puskás Béla

Megújuló szakképzés

A szakképzés átalakításával egy olyan új rendszer alakul meg, amely a korábbinál jobban veszi figyelembe a tanulók alapkészségeit és szakmai kulcskompetenciáit, továbbá rugalmasan követi a munkaerőpiaci elvárásokat, emellett átláthatóságot biztosít az iskolák között. A szakmák és ágazatok, illetve a képzési tartalmak újragondolásával a gyakorlatorientált oktatás segítségével a tanulók piacképes és korszerű tudással lépnek be a munka világába. A szakképzés átalakítása érinti a felnőttképzést, ezen belül a temetkezési szolgáltató képzést is.

A munkakör leírása

A temetkezési szolgáltató a temetkezési szolgáltatásra vonatkozó jogszabályok alapján végzi feladatát. Önállóan gondoskodik a teljes körű temetkezési szolgáltatás megszervezéséről, lebonyolításáról, manuális elvégzéséről, az adminisztratív teendők, az okmányozás, valamint a nyilvántartások vezetéséről. Elvégzi az ügyfélfogadással és temetésfelvétellel kapcsolatos gyakorlati teendőket. Figyelemmel kíséri a nemzetközi trendeket, szolgáltatásait bővíti. A hozzátartozók, megrendelők kívánságának megfelelően, az elhunyt végakarátát figyelembe véve megszervezi a temetést. Önállóan, kreatívan végzi munkáját, javaslatokat fogalmaz meg a hozzátartozók számára. Elvégzi a halottak temetőn belüli, belföldi és nemzetközi szállításával kapcsolatos feladatokat, az elhunytakat előkészíti a ravatalozásra, kellékekkel ellátja, megtervezi, felépíti, berendezzi a ravatalt, közreműködik a hagyományos földbe temetés végrehajtásában. Igény esetén megszervezi, lebonyolítja az elhunytak hamvasztását, végrehajtja az urna kiadásával, a hamvak elhelyezésével vagy szórásával kapcsolatos feladatokat. Közreműködik a sírnyitásban, exhumálásban, rátemetés

vagy újratemetés elvégzésében és a sír hantolásában és a koszorúzásban. Különleges igények esetén temetőn kívüli szertartást szervez, protokolltemetést végez. Ellátja a rendkívüli halálesetekkel kapcsolatos temetkezési szolgáltatási teendőket. Együttműködik más temetkezési vállalkozókkal, temetőüzemeltetőkkel és az egyházakkal. Önkormányzattal kötött kegyeleti közszolgáltatási szerződés vagy egyházzal történt megállapodás alapján temetőt üzemeltet. A jogszabályi előírásoknak megfelelően saját vállalkozást alapít, azt a kegyeleti igényeknek megfelelően működteti.

Feltételek: Érettségi végzettség, 2 éves szakmai gyakorlat.

Képzési idő: 200–250 óra.

A képesítő vizsgára bocsátás feltétele:

A szakmai képzés követelményeinek teljesítéséről, a képző intézmény által kiállított tanúsítvány, valamint egy legalább 15, legfeljebb 20 A/4 oldal terjedelmű záródolgozat elkészítése. A záródolgozatot az írásbeli vizsga előtt 30 nappal le kell adni a képző intézmény részére.

Vizsga: írásbeli és szituációs gyakorlati ismeretek

Követelmény: Temetkezési jogi és szakmai ismeretek

Az írásbeli vizsga tartalmazhat feleletválasztós, feleletkiegészítő, párosítási, csoportosítási, sorbarendezi, igaz-hamis feladatokat. Egy feladat tartalmazhat több kérdést is.

A gyakorlati feladat során a vizsgázó esetleírás alapján egy konkrét szituációban a gyakorlatban ad számot szakmai felkészültségéről. A véletlenszerűen kiválasztott esetleírások alapján eltérő magatartású ügyfelekkel, munkatársakkal megvalósuló kommunikációs helyzetek megoldását mutatja be a vizsgázó, segítő személy közreműködésével.

Puskás Béla

A TEMETKEZÉSI SZAKMA: AKIKRŐL SENKI NEM BESZÉL, PEDIG NEKIK IS JÁRNA A TAPS

Ezekben a rendhagyó és fájdalmas időkben jogosan irányul rengeteg figyelem a frontvonalban tevékenykedőkre: azokra, akik nem dolgozhatnak otthonról, akik többek között gyógyszerárainkban, a szállítmányozásban, az élelmiszerellátó hálózatainknál, postáinkon tartják fenn az ország működését, akik gyakran maguk is hatalmas veszélyben vannak. Az ország szerencsére rendkívüli tisztelettel adózik az egészségügyben dolgozóknak, akik egyre stresszesebb körülmények között állnak helyt, és mások gondozása közben gyakran teljesen elszigetelődnek saját családtagjaiktól. Egy kiemelt fontosságú csoportról azonban egész idáig feltűnően keveset beszéltek a nagy nyilvánosság előtt: a temetkezési dolgozókról, akik a halotti ügyintézésről gondoskodnak. Tóth Tibor Zsolt írása.

Az „elhunytak ügyeinek intézői” egy tudatosan átfogóan meghatározott fogalom. Ez a kifejezés magában foglalja a temetkezési vállalatok, temető, krematóriumok és más alapvető fontosságú cégek munkatársait. A temetkezési dolgozók a koronavírus miatt előállt helyzetben hivatalosan is kulcsfontosságú dolgozók, egyelőre mégsem hívja őket senki hősöknek. De ez tulajdonképpen nem meglepő: tágabb értelemben kultúránk és országunk még szokványos körülmények között sem túl jó a halálról való gondolkodásban és beszédben.

Ferenc pápa egy áprilisi misén úgy fogalmazott: „A temetkezési dolgozók munkája most igazán fájdalmas és szomorú. Őket igazán közelről érinti meg ennek a járványnak a fájdalma.”

A halottak ügyeinek intézésében résztvevő kulcsfontosságú dolgozók nem csupán a jelenleg kialakult helyzetben teszik a dolgukat lelkiismeretesen, kegyelettel a háttérbe húzódva. Most azonban nekik is minden sokkal nehezebb. Látunk családtagokat, akik a helyzet miatt nem lehettek ott szerettük utolsó napjaiban. A távoli rokonok nagy részét – mi magunk is úgy mondjuk – csak esküvőkön és temetésekön látjuk rendszeresen. És még ha

ez utóbbi nem is vidám alkalom, a ceremóniák fontos kapcsot jelentenek az egymástól távol élő családtagok között. És a szerepük a gyászfeldolgozásban is nagyon fontos.

Noha szerencsére Magyarországon a koronavírus következtében elhunytak száma nem közelíti meg a sokkal súlyosabban fertőzött országokét, mi pontosan tudjuk: nincs olyan, hogy kis veszteség. Minden egyes haláleset számít, nap mint nap látjuk, milyen mértékben hat a családtagok, barátok, házastársak életére.

Elsőre talán nem tűnnek annyira drámainak a járványügyi intézkedések miatti változások... De gondoljunk csak bele: az alábbiak alapjaiban írnak felül mindent, ami a kultúránkban a temetéshez, ravatalozáshoz kapcsolódik – és nem csak azok számára, akik a koronavírus-fertőzés következtében hunytak el.

Például:

- a temetkezés szervezését otthonról intézzük;
- online temetési szertartásokat tartunk;
- a hozzátartozók nem láthatják az elhunytat, nem érinthetik meg a koporsót;
- a hamvasztások száma egyre növekszik;
- kizárólag a szűk családi kör vehet részt a temetési szertartáson
- sőt: a temetési szertartás teljesen elmarad.

A temetkezési dolgozók és többi halotti ügyeket intéző kollégájuk számára nyilvánvalóan nem idegenek a fájdalmas érzések. Támaszt nyújtani a családoknak, az összes lehetséges módon megkönnyíteni a búcsút eddig is feladatuk volt az embert próbáló időkben.

A temetkezési dolgozók ezekben a vírus miatt különösen nehéz hetekben megpróbálnak segíteni a családoknak, hogy méltóképp elbúcsúzhassanak szeretteiktől – szenvedélyesen igyekeznek teljesíteni ügyfeleik kívánságait, hogy leróhassák tiszteletüket az elhunyt szeretteik felé. Közben pedig a saját és az ügyfelek érdekében minden óvintézkedést szigorúan be kell tartaniuk.

A koronavírus-járvány nem csupán a temetkezési szakemberek munkamennyiségét és az ehhez kapcsolódó stresszmennyiséget növeli meg.

Gondoljunk csak bele: olyan munkakörülmények között dolgoznak, amelyek saját magukon kívül potenciálisan alkalmazottaik és családjaik számára is veszélyt jelentenek... Nem csak a kórházakban van védőeszközhiány!

Emellett pedig szeretnék továbbra is fenntartani a korábbi rendszerint magas színvonalú, személyre szabott, egyben nagyon humánus, vigaszt nyújtó szolgáltatásaikat.

Törődnünk kell azokkal, akik törődnek velünk. Az összes kulcsfontosságú dolgozó, így a temetkezési munkatársak nélkülözhetetlen, ebben az időszakban megsokszorozódó munkáját is nagyra kell értékelnünk.

A szakmában dolgozva azt látom, hogy a temetkezési szakemberek rendkívül elhivatottan végzik a munkájukat, sokáig

és sokat dolgoznak, eközben pedig rendszerint elhanyagolják a saját egészségüket. Most, amikor minden korábbinál nagyobb szükség lesz rájuk, azt gondolom, nekik is jár a taps.

Tóth Tibor Zolt
a MATESZSZ elnökségi tagja

Utolsó útjára kísérték Balázs Gergely és Szabó István piarista atyákat Kecskemét

Az elhunyt atyák temetését 2020. november 14-én, szombaton a covid vírus miatt zárt körben tartották. A gyászszertartást a Kecskeméti Televízió élőben közvetítette, a Szentháromság Piarista Plébánia pedig online közvetítést szervezett az interneten. A temetési szertartást Szakál Ádám, a Piarista Rend Magyar Tartományának provinciálisa vezette. (A fotók forrása az online közvetítés)

A zártkörű temetési mise 9.30 órakor kezdődött a kecskeméti Piarista Templomban. Ezen a piarista szerzetesek, egyházmegyes papok és a közvetlen rokonok, valamint a meghívottak egy nagyon szűk köre vett részt.

Köztük volt Szemereyné Pataki Klaudia, Kecskemét polgármestere, valamint Lévai Jánosné kecskeméti önkormányzati képviselő, tanácsnok is, aki Kecskemét város nevében vett búcsút az atyáktól.

„Kecskemét Megyei Jogú Város önkormányzatának képviseletében, a jelen lévő Szemereyné Pataki Klaudia polgármester, képviselőtársaim és a magam nevében szomorúan búcsúzom Balázs Gergely és Szabó István piarista tanár uraktól” - mondta Lévai Jánosné. Balázs Gergely atyára emlékezve felidézte, hogy kiemelkedő pedagógiai munkája mellett figyelme az utóbbi évtizedben elsősorban az idős, beteg emberekre irányult, a családok szolgálatát tartotta a legfontosabbnak. „Drága Balázs Gergely atya! Mi, kecskeméti híveid, tanítványaid nagyon sokat köszönhetünk Neked. Példát adtál a Szűzanya iránti tiszteletéről, az engesztelések fontosságáról, hitedről és túlcsonduló szeretetedről. Kívánjuk, hogy a jó Isten szeretete legyen Veled az „örök hazában”, a jövőben Te imádkozz értünk, városunk polgáraiért.”

Szabó István atyára, piarista tanárra, iskolaigazgatóra, cserkészvezetőre, az Egyházügyi Munkacsoport tagjára is szomorúan és fájdalommal emlékezett:

„Több évtizede már annak, hogy bekapcsolódtál Kecskemét város közéletébe, az Egyházügyi Munkacsoport aktív tagjaként figyelembe vettük ötleteidet, javaslataidat. 2013-tól minden évben segítettél az - önkormányzat szervezésében - az emlék-konferenciákat, melynek aktív résztvevője is voltál.

Kedves Balázs Gergely és Szabó István atya!

Emléketeket, tiszteleteteket őrzi az az erdei fenyőfa is, amelyet a piarista rendház melletti parkban ültettünk. Osztozunk családjaik és a piaristák nagycsaládjának a fájalmában.

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata, képviselőtársaim és a magam nevében mindkettőtöktől fájdalommal búcsúzunk: Szeretve voltatok városunkban, de bízom benne, hogy szeretve vagytok fenn a mennyben is.

Nyugodjatok békében! Isten Veletek!”

A Kalocsa-Kecskeméti főegyházmegye képviseletében dr. Finta József érseki helynök, plébános, a Piarista Diákszövetség nevében Szabó Gellért elnök, Szentkirály polgármestere, a Kecskeméti Szentháromság Plébánia nevében pedig Domonkos Zoltán búcsúzott az elhunytaktól.

A temetés második része, a sírbatétel 11.00 órakor kezdődött a kecskeméti Köztemetőben a piarista sírboltnál. A járványügyi szabályok szerint csak 50 fő vehetett részt a temetői szertartáson.

Forrás: keol.hu

Gyertyagyújtás

Az előző évek hagyományainak megfelelően, az I. világháborúban elesett katonák tiszteletére gyújtottak gyertyát országszerte – korlátozott létszámú résztvevőkkel – november 11-én.

1918-ban 11. hó 11-én, 11 óra 11 perckor írták alá a fegyverletételt a compïegne-i erdőben, egy vasúti kocsiban a győztes hatalmak Németországgal.

1918 őszén a központi hatalmak sorra fegyverszünetet kértek: szeptember 29-én Bulgária, október 30-án Törökország, november 3-án a Monarchia, november 11-én Németország.

A magyar vezetés még elkövette utolsó hibáját: bár a fegyverletétel csak később lépett életbe, rögtön kihirdették azt, ennek következtében a háborúba befáradt katonák eldobták fegyvereiket és elhagyták állásaikat. A Károlyi-kormány leszerelte a frontról hazatérő katonákat. Az ellenséges csapatok pedig ellenállás nélkül hatoltak be a történelmi Magyarország területére.

A Háborús Emlékhelyeket Gondozók Társasága és 16 tagszervezete, a Krajczáros Alapítvány koordinálásával ebben az évben is megemlékezést és a gyertyagyújtást szervezett. Kaposváron, a Mártírok és Hősök Alapítvány szervezésében került sor a Hősök temetőjében a megemlékezésre és a gyertyagyújtásra.

A megemlékezés egyik fő célja az, hogy a „közös Európában együttes emlékezés” jegyében a ma élő nemzedék tagjai közül minél többen érezzék sajátjuknak a csatatereken maradt déd- és ükapáink sorsát, tekintsék fontosnak az emlékezetünk ébrentartását. A hősök – köztük a számtalan közkatona – ezáltal lesznek halhatatlanok. A megemlékezés jelképei a gyertyaláng és a pipacs, valamint a 11-11-11-11 számsor.

A számsor megfejtése egyszerű, ugyanis 1918. 11. hónapjának 11. napján 11 óra 11 perckor lépett életbe a fegyvernyugvásról szóló megállapodás, mellyel befejeződtek a harci cselekmények a fronton, s katonai értelemben kezdetét vette a négy éve milliók által várt béke időszaka az első világháborút követően.

A pipacs viselésének hagyománya egészen a 19. század elejéig nyúlik vissza. A napóleoni háborúkat lezáró waterlooi csata után feljegyezték, hogy napokkal az ütközet után vérvörös pipacstenger borította be a véráztatta harcmezőt. Ez a kép lett a jelképe az I. világháborús harctereken véruket ontó katonák hősiességének.

Puskás Béla

Mécsesek égtek csendben

- az első világháborús halottak sírjainál

A kiskunhalasi civilek 2014-ben csatlakoztak a Háborús Emlékhelyeket Gondozók Társasága által meghirdetett nemzetközi gyertyagyújtási akcióhoz, amelynek az a célja, hogy minél többen tekintsék fontosnak az elhunyt áldozatok emlékének ápolását, a béke megőrzése melletti elkötelezettséget.

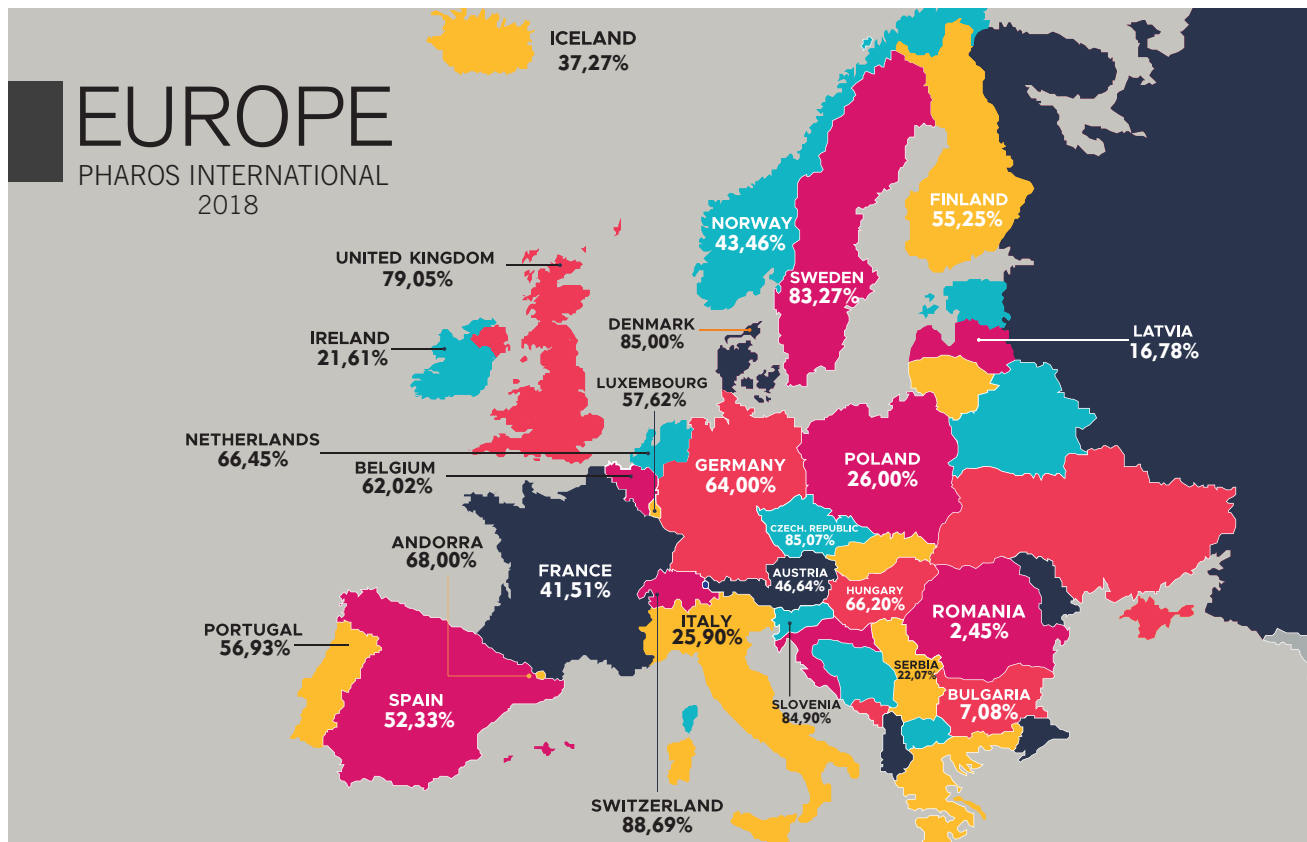
Az előző évekhez hasonlóan a kiskunhalasi Páosztortűz Egyesület szervezésében az alsóvárosi római katolikus temető 11-es parcellájában lett volna emlékezés, de ez a kormányintézkedések miatt elmaradt.

Tallérné Nyitrai Ilona, a Mozgáskorlátozottak Kiskunhalasi Egyesülete, míg Végső István történész, a Páosztortűz Egyesülete elnöksége nevében helyezett el mécseseket november 11-én, 11 órakor az első világháborús elhunyt katonai áldozatok, hadirokkantak, hadiárva, hadiözvegyek sírjainál.

Végső István

Hamvasztási arányok Európában

LoveUrns®

*széles választék
személyre szabható
egyediség*

*kézzel készített
prémium minőség*

Kraklin Kft.
Honlap: www.kraklin.com
Telefonszám: +3630-598-0101
E-mail: kraklintrade@gmail.com

HALOTTSZÁLLÍTÓ AUTÓK

HA PLUSZT TUDUNK ADNI, ABBÓL KAPUNK VISSZA

November végén került átadásra Szegeden a Csongrád Megyei Kegyeleti Kft. ötödik raktérhűtő rendszerrel is ellátott temetkezési autója.

A temetkezési szolgáltató járművei az Autotherm Kft.-vel közösen egyeztetett koncepció alapján kerültek kialakításra, és az igényes külső valamint belső megjelenéséből adódóan nemcsak halottszállításra, hanem temetésre is alkalmasak.

Az 1992-ben alapított szegedi székhelyű hűtőautó gyártással foglalkozó Autotherm Kft. mára már egy nemzetközi szinten tevékenykedő, többek között a temetkezési autókra szakosodott céggé nőtte ki magát – nyilatkozta Busa Ádám, a cég értékesítési vezetője. Majd hozzátette:

A belföldi temetkezési szolgáltató cégek megrendelésein túl ma már az Autotherm Kft. alakítja át a Romániában forgalomba helyezett temetkezési furgonok szinte 100 %-át. Ezen kívül folyamatosan növekszik a nyugati országokból érkező egyedi megrendelések száma a személyre szabott megoldásainknak és a felhasználóbarát árainknak köszönhetően.

A most elkészült halottszállító jármű igazi kihívást jelentett a számunkra. Az Olaszországban megrendezett Bolognai temetkezési kiállításon találkoztunk hasonló kialakítású autóval, ami mind a megrendelő, mind a kivitelező tetszését elnyerte. A rozsdamentes bevonatok kellemes egyensúlyban vannak az elegáns, modern korra jellemző világos bőrkárpitozással. Temetési szertartásoknál alapvető a zenei aláfestés, amit a rejtett hangszórók biztosítanak, és a belső tér ékköve pedig a mennyezetbe rejtett, csillagokra emlékeztető LED megvilágítás.

Autotherm halottszállító autók: ergonomikus kialakítás és a legmagasabb esztétika

– Már a jármű belsejének a megtervezésénél nagy hangsúlyt fektettünk az ergonomikus kialakításra és a kifinomult megjelenésre. Csakis így jöhet létre egy olyan jármű, amely egyedi kialakításával a mindennapi használat mellett éveken keresztül a temetkezési szolgáltató névjegykártyája is lehet.

Minden egyes elhunyt szállító átalakításakor a célunk, hogy a temetkezési iparág szakembereinek különleges kívánságaira megoldást nyújtsunk, elképzeléseiket valóra váltsuk.

Ennek során a megrendelés egyediségét egyesítjük egy moduláris építési rendszerrel, amely ennek eredményeként mindig a leggazdaságosabb megoldást képviseli, és megfelel minden követelménynek, legyen az nemzetközi elhunyt szállítás vagy hagyományos, urnás temetkezési ceremónia.

Túl a célszerűség határán

Kifejezetten nagy figyelmet szentelünk arra, hogy a hasznosságon túl lépést tartsunk a fejlődéssel, legyen szó a raktér hűtéséről, a szállítandó koporsók könnyű és gyors rögzítéséről, vagy a belső tér esztétikai kialakításáról.

Minden nálunk készült temetkezési járműnek része egy úgynevezett három sín pályás technológia, ami egy általunk kifejlesztett koporsómozgatást segítő rendszer. Emellett lehetőség van tároló rekeszek beépítésére is, ahova a hétköznapi munkához szükséges felszereléseket lehet elrejteni.

Kölcsönös bizalom

Természetesen a korábbi megrendelésekhez hasonlóan a legújabb halottszállító járművünk átalakítása is szoros együttműködés keretében, konkrét elképzelések alapján valósult meg. Mi semmit sem bízunk a véletlenre. Kölcsönös a bizalom az Autotherm Kft.-vel, ismerjük és elismerjük egymás munkáját. Úgy gondolom, hogy ma már elengedhetetlen a szakszerű és tiszteletteljes elhunyt szállítás. A cég szakértelmét és hozzáállását bátran ajánlom mindenkinek – köszönte meg Varga György a Csongrád Megyei Kegyeleti Kft. ügyvezetője az újonnan átadott járművet.

Emlékművek és katonasírok felújítása

Az I. világháború befejezésének 100. évfordulója kapcsán a Honvédelmi Minisztérium Hadtörténeti Intézet és Múzeum, valamint több civil szervezet pályázatot hirdetett emlékművek, katonatemetők, katonasírok felújítására és új emlékművek építésére.

A pályázat keretében az elhanyagolt, forráshiány miatt nem megfelelően gondozott első világháborús emlékművek állagmegőrző karbantartására és felújítására nyílt lehetőség.

A pályázati program célja volt az is, hogy ébren tartsa az első világháborúval kapcsolatos társadalmi emlékezetet, s ezáltal hozzájáruljon a közös értékeken, történelmen és kultúrán alapuló magyar és európai identitás erősítéséhez. A pályázat által biztosított lehetőségekkel szinte minden olyan önkormányzat élt, ahol I. világháborús emléktábla, emlékmű, katonasír vagy katonatemető található. Kaposvár a pályázat során közel 40 millió forintot nyert, ennek során a Hősök temetőjében felújításra került két emlékmű, 1216 db I. és 74 db II. világháborús katonasír.

Néhány településen új emlékművek is létesültek. Az egyik legkülönlegesebb emlékművet 2014-ben avatták fel, a Pest me-

gyei Vácrátóton. Alkotója: Böjte Horváth István. Az egyik legelementárisabb, legkifejezőbb, legmegindítóbb szoborról van szó.

Az emlékmű faragott képe sajátosan jeleníti meg a „hiányt” és a „szenvetést”, az elesett hőst és a hiányát szenvedő családot.

A „léggé” vált katona jelenléte a tótosan magyaros helyi viseletben ábrázolt családja körében elgondolkoztat történelmünk nehéz éveiről, évtizedeiről.

A képen jelen van az élet fája hajtásaival, mutatva a borzalmak nehézségeit túlélők, a község szívós életterejét.

Puskás Béla

Emlékgémánt

A végtelen szeretet és emlékezés szimbóluma

A gémánt temetés szép és örökké tartó módja annak, hogy elbúcsúzzon attól, akit szeretett. Az ALGORDANZA emlékgémánt az elhunyt személy hajából, hamvaiból vagy személyes tárgyából készül Svájcban.

- ❖ 100%-ban a szeretett hozzátartozó maradványaiból származó szénből készül
- ❖ az ALGORDANZA a 2004-es alapítás óta több mint 11.000 emlékgémántot gyártott
- ❖ ISO minősítés, Algordanza tanúsítvány
- ❖ Jutalék az üzletet hozó vállalkozásnak

Magyarországi képviselő:
Novák Gergely -
+36.30.6386848
www.algordanza.hu
office@antea.hu

Új köztemető

Az Új köztemetőt 1886. május 1-jén nyitották meg 429 holdnyi területen, gondos kertészeti és területrendezési munka után. Létrehozását a Kerepesi temető szűkössé válása indokolta, s az illetékesek döntése az egykori Drasche-téglagyár és a kőbányai szőlők közti pusztaságra esett.

Területe 1933 óta többször bővült (1938, 1942), mai kiterjedése 207 hektár. A terület rendezésével, a kiszolgáló épületek tervezésével Czigler Győző építész, műegyetemi tanárt bízták meg. 1903-ban készült el a bejárati épületegyüttes, amelyben az igazgatóság, és a felvételi irodák vannak. Ennek része a 26 méter magas harangtorony Maróti Géza Atyaisten-szobrával. A szélső épületek homlokzatát Róth Miksa üvegmozaikjai és Vajda Zsigmond freskói díszítik. A ravatalozó 1921-25 között készült el, Wossola Sándor tervei szerint.

Kezdetben kevés halottat temettek ide, a temetések száma a századfordulón nőtt meg jelentősen. 1944 végéig több mint félmillió embert hantoltak itt el, 1970-re az évi temetések átlagos száma 6-7000-re nőtt. Így mára mintegy másfél millió ember nyugszik itt, a temetések naponta majdhogynem félóránként követik egymást.

A városban más katonai temetői már telítve voltak, így 1903-ban két katonai parcellát is nyitottak, melyekbe az I. világháború után 18-20 000 halottat temettek - de ide kerültek a II. világháború magyar és külföldi áldozatai is. Az 50-es évektől kezdve viszont a Honvédelmi Minisztérium már nem vállalta a katonasírok gondozását, így a katonai temetőt felszámolták.

A háború során elveszett az 1937-ben felállított Hősök Harangja (Szlezák László harangöntő készítette, aki ebben a temetőben nyugszik), és a háború után eltávolították az 1933-ban felállított Hősök Oltárát (Márton Ferenc és Foerk Ernő műve). Ennek helyére került Körmendi Frim Jenő honvédszobra, talapzatán eredetileg az ott nyugvó hősi halottak nevével.

A temető a II. világháborúban Farkasréthez hasonlóan hadszíntér volt: 1944. december 30-án a front a Rákospalota - Rákosszentmihály - Mátyásföld - Új Köztemető - Pestszentlőrinc - Pestszentimre - Soroksár vonalon húzódott. Január 1-re a szovjetek kiverték innen a németeket, ezután indult meg a szovjet és román támadás Cinkota és Rákosliget között. Ekkor esett el Árpádföld, Mátyásföld, és a repülőtérről, amelyet 1 napra vissza tudtak foglalni a németek.

A 7-es parcellában van az idegenben nyugvó hősi halottak emlékműve (Lőte Éva műve, 1942). A Budapest ostromakor elhunyt katonákat az ott lévő Gerenday-féle gyászoló honvédszoborral együtt 1992-ben kegyeletsértő módon áthelyezték az első körönd közepére. Több olyan katonai parcella található a temetőben, amelyben a világháborúk külföldi áldozatai vannak eltemetve (bolgár, török, lengyel, román, olasz, szovjet), a német katonák hamvait azonban ma már csak emlékmű képviseli, azokat a Budaörs melletti új német-magyar katonai temetőbe szállították át. A lengyel parcella közelében nyugszanak az ostrom során áldozatul esett rendőrök, és az 1939-es munkácsi csehszlovák támadás során hősi halált halt Rozs József zászlós is, hét társával.

A mohamedán és görögkeleti vallásúak itt is külön parcellát kaptak. A 69-es parcellába kerültek az I. világháború elsősorban bosnyák katonai áldozatai. Ennek megtelése után a krematórium két oldalán alakítottak ki mohamedán parcellákat. A sírok rendezése 1936-38 között történt, a krematóriumtól jobbra lévő parcellába temették a magyarországi mohamedán közösség vallási vezetőit is. A sírrendező munkálatok Pusztagyimóthy József nevéhez fűződnek, aki ezért kitüntetést is kapott a török kormánytól.

Ettől a parcellától északra találhatóak - szinte járhatatlan bozótban - a Németvölgyi temetőből idekerült sírok. Külön parcellájuk van az ismeretlen elhunytaknak, és az önkormányzat által eltemetetteknek. Ez a hely (az ún. grátiszparcella) meglehetősen lehangoló és komor képet mutat, a területen egyhangú fakeresztek sorakoznak.

A temető legtávolabbi sarkában van a 301-es parcella, az 1956-os forradalom és az azt követő megtorlások áldozataival, Nagy Imrének és társainak hamvaival. Jó fél-háromnegyed óras sétával érhető el, meglehetősen kísérteties úton, elgazosodott részeket, elhagyott homokbányákat érintve. A rendszerváltásig csak lopva lehetett megközelíteni ezt a kegyhelyet, a titkosrendőrök, fegyveres őrök ugyanis ugrásra készen álltak a gazos, elhanyagolt, azonosítatlan sírokat rejtő parcellánál. Nagy Imre például 1989-ig Borberek Piroska néven volt itt eltemetve. A kivégzett miniszterelnököt és társait megalázó módon, arccal a föld felé, zsákba csavarva, drótkötéllel átkötve temették el.

A sírok feltárása nem mindennapi körülmények között történt. Meg kellett küzdeni az ellenségességgel, a bizalmatlansággal. A politikai elit szinte mindig értesült a parcella aktuális állapotáról, ugyanis a demokratikus ellenzék itt tartott megemlékezéseit rendszeresen megzavarták. A kutatás 1988-ban indult egy titkos állambiztonsági parancs nyomán. A kihantolás és az 1989. június 16-i újratemetés a rendszerváltás mérföldköve lett. Az exhumálási eljárás április 6-án fejeződött be, de meg kellett küzdeni azzal, hogy a BM akkori vezetése nem volt hajlandó minden információt megosztani a közvéleménnyel és a hozzátartozókkal.

Ma szép és rendezett a kegyhely. A kivégzettek sírjai fölött egyforma fejfák (az Inconnu művészcsoporthoz tartozók) találhatók az áldozatok közelítő számával, a neveket is feltüntető kőlapok a kutatások, újratemetések, exhumálás után kerültek elénk. Az eddig feltárt halottak névsora táblákon tekinthető meg. Fejfa jelzi Povl Bang Jensen, dán diplomata emlékéét is, aki az ENSZ-ben állt ki 56-ért, továbbá Zsedényi Béla politikusét, aki a Kerepesi temetőben van eltemetve. A 300-as parcellában állították fel Jovánovics György mártíremlékművét, körülötte Nagy Imrének és társainak (Gimes Miklós, Losonczy Géza, Maléter Pál, Szilágyi József) sírjaival.

Ma a Nemzeti emlékhely a 298., 300. és 301. parcellára terjed ki. Legutoljára, 2016-ban a 297-es parcellában lévő

látogatóközpont épült meg. A nyírfák között álló épületben a szomszédos parcellában nyugvók történetét mutatják be.

Itt helyezték végső nyugalomra Kéthly Anna 1990-ben Belgiumból hazahozott hamvait. A 301-es parcellában nyugszanak a forradalom és a megtorló koncepciók perke legendás hősei, pl. Angyal István, Iván-Kovács László, Dudás József, Nickelsburg László, Szabó János, Mansfeld Péter, vagy Tóth Ilona. Itt temették el a koncepciók perke áldozatait is 1948-tól kezdve. A 298-as és a 301-es parcellában máig folynak a kutatások, a rendszerváltás óta mintegy 100 sírt sikerült feltárni. Kommunista temetkezőhelyek természetesen itt is akadnak, a bejárattal szembeni főnixmadár-emlékmű mellett láthatjuk az urnás temetkezőhelyeket, míg a 75-ös parcellában a BM halottai vannak eltemetve - közöttük nyugszik sportlövő olimpiai bajnokunk, Takács Károly is.

Külön helyet kaptak a Kerepesi temetőhöz hasonlóan a szerzetesrendek (piaristák, Sacre Coeur nővérek, stb.). Számos jelentős egyházi író, tudós nyugszik bennük. Szinte mindegyik saját parcellarésszel rendelkezik, kivéve a Ferencrendi Mária Misszionárius Nővéreket, akiknek sírja a jobb oldali falsírboltok egyikében található. A korai sírok azonban szinte kivétel nélkül másodlagos helyen állnak. Kivételt képez például Szamota István nyelvész, Patrubány Gergely tisztiorvos, Egger Leó gyógyszergyáros, Mudrony Soma közigazdász, ipartestületi elnök, és Bermann Miksa gépészmérnök síremléke. Külön kiemelendő Thék Endre bútorgyáros síremléke, amelyben több hozzátartozója is nyugszik, mint pl. Vas József építész, a kiskunfélegyházi városháza tervezője, vagy Morbitzer Mátyás józsefvárosi bíró.

Sírokat nyitottak fel a Vatikánban

Vatikánváros falain belül fekvő két nemesi sírt nyitottak fel Rómában, 2019. július 11-én.

A Vatikánváros falain belül fekvő nemesi sírok felnyitásától azt remélték, hogy megoldódhat a Vatikán egyik legnagyobb rejtélye: a 15 éves Emanuela Orlandi 36 évvel ezelőtti eltűnése. A Vatikán közleménye szerint azonban a rendőrök nem találtak a sírokban emberi maradványokat. Ez azt jelenti, hogy nem csak Orlandi maradványok nem voltak a sírokban, hanem annak a két hercegnek a maradványait sem találták meg, akiket a feljegyzések szerint oda temettek.

A két sír azután került az érdeklődés középpontjába, hogy az Orlandi család márciusban kapott egy névtelen levelet, amelyhez csatoltak egy képet a vatikáni német temetőben (Campo Santo Teutonico) található angyszoborról. Az említett márványangyalka német arisztokraták, az 1836-ban elhunyt Sophie von Hohenlohe hercegnő vagy az 1840-ben eltemetett Charlotte Friederike mecklenburgi hercegnő sírjára mutat.

A Szent Péter-bazilika melletti 19. századi sírok felnyitását Emanuela Orlandi fivére, Pietro Orlandi kérte a Szentzséktől. A Vatikán korábban elzárkózott az együttműködéstől, de ezúttal engedélyt adtak.

Puskás Béla

AUTOTHERM

AUTOTHERM TEMETKEZÉSI AUTÓK - A VÉGTISZTESSÉG MÉLTÓSÁGA

A méltóságteljesen egyszerűtől az exkluzív minőségűig.

Rendszeres megrendelőink közé tartoznak olyan temetkezési vállalkozások, akik speciális kihívásokra speciálisan átalakított elhunyt szállító járműveket szeretnének.

A célunk, hogy az ügyfél kezét végig fogjuk az együttműködésünk során. Törődünk vele. Biztosítjuk, hogy a legjobb helyen van a járműve.

Gyorsan tudunk alkalmazkodni a vevő elképzeléseihez. Nem gyártósorként működünk, hanem manufaktúra jelleggel. Szakembereinkkel arra törekszünk, hogy valami pluszt is adjunk az ügyfélnek.

Ha pluszt tudunk adni, abból kapunk vissza.

Kérje árajánlatunkat egy átalakításra és fedezze fel az új Autotherm Mortecontroll szabványt!

busa.adam@autotherm.hu

Tel.: +36 20 223 1316

www.autotherm.hu

Nagykátá: Keglevich-kápolna

A kápolna épülete a temető központi helyén található. Valószínűleg Fischer von Erlach bécsi építész tervei alapján készült az 1926-ban bővített barokk stílusú Keglevich-sírkápolna, a későbbi Szent Kereszt-kápolna.

„A Tápió-mente legjelentősebb műemléke a nagykátai temetőben levő barokk temetőkápolna. Egy kegyúri familia természetes törekvése, hogy létrehozza családi temetkezési helyét, illetve a reprezentatív uradalmi központját udvarház, kastély formájában. A Keglevichek nagykátai ága esetében mindkét törekvés megvalósítása I. Keglevich Gábor nevéhez fűződik. A kápolna építésének történelmi háttere a gróf által 1760. június 30-án Gróf Eszterházy Károly váci püspökhöz írott levelével kezdődik, melyben arra kéri a váci egyházmegye vezetőjét, hogy engedélyezze egy sírkápolna építését a nagykátai temetőben. „A levélben hivatkozik a nagykátai plébános által megküldött tervrajzra is. Fischer von Erlach bécsi építész tervei alapján pár év alatt el is készült a Szent Kereszt felmagasztalásának tiszteletére szentelt gyönyörű barokk jellegű kápolna, melynek költségeit a gróf fedezte.” – írta 1999-ben kiadott várostörténeti monográfiájában Lakatos Gyula nagykátai helytörténész. Ezen a ponton meg kell állnunk. Kuczsa Péter korábban kiadott albumában is erről ír. Amennyiben ez igaz, akkor a bécsi barokk világhírű mesterének ez volna az egyetlen, a mai Magyarország területén levő alkotása, s mint ilyen, az országos hírvű műemlék kategóriájába tartozna. Az állítást igazolhatja, hogy a világhírű építész az elliptikus kupolájú épületek jeles tervezője, s mint ilyen – tehát ovális kupolájú épület – ugyancsak egyedülálló hazánkban. Az országos műemléki nyilvántartásban azonban a tervező személye ismeretlen. Nem támogatja ezt az állítást a kápolna építéstörténetének kutatója, Nagy Gergely Domonkos sem. Ennek ellenére tanulmányában megállapítja, hogy „a külső

tömegben karakteres elemként megjelenő kupoladob fala, az enteriőr erős vertikális karaktere és a Johann Bernard Fischer von Erlach templomaira hasonlító homlokzat kialakítása egyaránt a salzburgi barokk építészetben gyökereztetni az alkotást, ahol a velencei tanultságú Gaspare Zugalli által tervezett Kajetanerkirche mutat hasonló térszervezetet”. A dilemma másik forrása a név. Ezen a néven két építész, apa és fia működött, ahol kétségtelen, hogy az apa volt a zseni. Johann Bernhard Fischer von Erlach (1656-1723) nem kerülhetett kapcsolatba a gróffal, annál inkább az építész fia: Joseph Emanuel Fischer von Erlach (1693-1742). Miután a monográfiában a szerző nem a teljes nevet használja, így teljes bizonyossággal nem derül ki, hogy melyikük asztalán születhetett a kápolna tervrajza.” A kápolnát jelenleg ravatalozóként használják, továbbá rendelkezik boncteremmel is, hűtője 4 fő elhunyt fogadására alkalmas. A ravatalozó műemlékvédelem alatt áll és a felújítása komoly anyagi forrásokat igényelne. „Szakszerű helyreállítással, a nem odaillő funkciók és a térkompozíciót megbontó utólagosan beépített épületszerkezetek eltávolításával, a kripta és a barokk kori falfestés feltárásával és rekonstruálásával a kápolna műemléki értékei még jobban kidomboríthatóak volnának. Ezáltal Nagykátá ékességévé válna a Keglevichek nyughelye”.

„A Nemzeti Kegyeleti Bizottság 2009. október 7-én megtartott ülésén „A” kategóriában a Nemzeti Sírkert részévé nyilvánította gróf Keglevich Gábor végső nyughelyét. Ebben a minőségében a nagykátai temető egyedüli síremléke a magyar történelem utolsó tárnokmesterének sírköve.”

**Dr. Bohus Attila Gábor szakmai dolgozata:
Keglevich - kápolna. Részlet.
Sajtó alá rendezte: Puskás Béla**

Szent Mihály lova

Fából készült, négy lábbal ellátott halottszállító saroglya. Temetéskor a koporsót helyezték rá, melyet négy ember a vállára emelve a sírhoz vitt. Nevét feltehetőleg onnan kapta, hogy a kora középkortól Magyarországon a temetők és a temetés védőszentjeként tisztelték Szent Mihályt. Általában dísztelen volt és feketére festették, de ismeretesek faragott fehér és színes virágokkal díszített, festett példányok is, amelyeket gyermekek temetésénél használtak.

A régi időkben a halottat háznál készítették elő, ott is ravatalozták fel, éjszakánként virrasztottak mellette, és néhány nap elteltével háztól temettek. Az elhunytat a hozzátartozók, barátok vállon, Szent Mihály lován vitték ki a sírhoz, a temetőbe. Négy ember emelte meg a koporsóval együtt, és vállon vitték végig az úton. Volt négy fogója a végén, és négy lába is.

Idővel, a gyászokcsik elterjedésével aztán Szent Mihály lova kiszorult a temetkezési ceremóniából.

Magyarországon a hagyomány szerint Szent Mihály kíséri át a

lelkeket a túlvilágra. Ehhez a hiedelemhez kapcsolódik a Szent Mihály lova elnevezés.

A Göncölszekeret eleink Szent Mihály szekereinek hívták, a Tejutat pedig Szent Mihály útjának.

Szent Mihály napja hazánkban a 18. századtól kezdve katolikus egyház által parancsolt ünnep. Főként a gazdasági étellel összefüggő szokások és hiedelmek jelentek meg ezen a napon. Az ország nagyon sok részén Szent Mihály napján hajtották be az állatokat, és számoltak el a pásztorokkal is.

Szent Mihályhoz kapcsolódott néhány tilalom is. Ezen a napon aki mosott, annak eleink szerint kisebesedett a keze, aki mángorolt, annak pedig a háza felett az év maradék részében dörgött az ég. A szokás szerint szeptember 29-cel veszi kezdetét az ősz. A füvet már „harapófogóval sem lehet kihúzni a földből”. Ettől kezdve tavaszig nem szabadott már az ágyneműt kint szellőztetni.

Puskás Béla

A Pécsi Köztemető

Pécs város vezetése 1902. decemberi közgyűlésén döntött arról, hogy felszámolja a városban lévő kisebb temetőket és egy központi temetőt hoz létre. A budai külvárosi temető területe már nem volt alkalmas temetkezésre. A város terjeszkedése és közegészségügyi okok miatt egy új nagyobb temetkezési helyet kellett kijelölni. A feladat végrehajtására Temetőrendező Bizottságot állítottak fel.

A megfelelő területet Pécs város akkori főmérnöke jelölte ki, majd elfogadták a kisajátítási tervet. Az új sírkert tervei között szerepelt egy kápolna létesítése, halottas kamra, boncterem, és szolgálati helyiségek megépítése is. Az utána következő évek e tervek megvalósításáról szóltak, amely nem bizonyult egyszerű feladatnak. A korabeli napilap, a Pécsi Napló beszámolóíja szerint a temető végleges terveinek elfogadását, a költségvetés megszavazását hosszas viták előzték meg. A hivatalos megnyitóra végül 1904. november 4-én került sor. A Szent Mihály tiszteletére felszentelt nagyméretű temetőkápolna azonban csak 1933-ban épült meg.

A temetőt az akkori város területének déli határán alakították ki, melynek a megközelítése gyalogosan nehéz volt a nagy távolságra lévő városközponttól, ezért az út meghosszabbítására, kialakítására is különítettek el forrásokat. A régi budai külvárosi temetőből már akkor is áthelyezésre kerültek a 20. sz. elején készült igényes művészi értékkel bíró síremlékek. Ezek alkotják a sírkert legpatinásabb részét a főbejárat közelében.

A következő években megszorodott a sírhantok sora. A temető első bővítése 1922-ben vált szükségessé. Ezt a háború idején a nagy számú katona sír miatt, majd később a második nagy háború, de a város folyamatos növekedése miatt is további

bővítések következtek. A közel 60 hektáros parkban jelenleg 69 parcella található.

A Pécsi Köztemető 572.167 m² területen fekszik, ehhez jön még az ún. peremtemetők 92.771 m² területe. A peremtemetők a korábban önálló, de később a várossal „összenőtt” környező kisebb települések temetői. Az árnyas fák között közel 170.000 elhunyt talált végső nyughelyet. A Pécsi Köztemető évente átlagosan 2100 temetést bonyolít le. Négy jelentős nagyságú parcellában katonatemető helyezkedik el. Az I. és II. világháborúban elesett 12 nemzet katonái kapták meg itt végső nyughelyüket. Egységes, ún. amerikai típusú parcellában helyezik el azon emberek holttestét, akik végtisztességeről a város köztemetési keretében gondoskodik. Külön parcellában nyugszanak azok az emberek, akik haláluk után is az emberiség javát szolgálták, felajánlva testüket az orvostudománynak. Urna elhelyezésre több típusú urnaférőhely áll rendelkezésre: sima urnafal, piramis alakú urnafülke, földi urnaférőhely, íves urnafal, urnasírbolt.

1941-ben határozta el a városi törvényhatóság temetői bizottsága egy városi temetkezési intézet létesítését. Az akkor 73.000 lakosú Pécsnek hat magán temetkezési vállalata volt, ezért szükséges volt egy hetedik, városi kezelésű intézet létesítése a temető területén. A bizottság 35448/1947 számú határozatával hozta létre a Pécsi Temetkezési Intézetet. 1953-ban létrejött a Baranya Megyei Temetkezési Vállalat, mely Pécs városát is magába foglalta. 1996. január 1-től pedig Pécs Megyei Jogú Város 100 %-os tulajdonként Pécsi Temetkezési Vállalat elnevezéssel működött a társaság. Ezt követően a Pécsi Temetkezési Vállalat az Alapító, Pécs Megyei Jogú Város Közgyűlésének 69/2007 (03.01.) sz. határozatának megfelelően egyetemes jogutódlással egyszemélyes Korlátolt Felelősségű Társasággá alakult át 2008.01.17.-én, mely alapján a Pécsi Temetkezési Kft. egyszemélyes tulajdonosává a Pécs Holding Városi Vagyonkezelő Zártkörűen Működő Részvénytársaság vált. A Pécsi Temetkezési Kft. tehát a Pécs Holding vállalatcsoport tagja lett.

**Genczler István szakmai dolgozata: A pécsi köztemető. Részlet.
Sajtó alá rendezte: Puskás Béla**

30 év

Szitázott szemfedőtől a 3D nyomtatóig

2019. szeptemberében ünnepelte 30 éves fennállását a MANTEX Kft. A Balatonfüreden tartott rendezvényen a temetkezési kellékek 30 éves fejlődését, fokozatos átalakulását mutatták be, céljuk a szakma és a Mantex Kft fejlődésének történeti áttekintése volt.

1989-től napjainkig, valamint a jövőbe való betekintést egy átfofó előadás és egy rendhagyó kiállítás mutatta be.

A szakmai vezetők Dr. Andor Ferenc, Horváth József, Palkovics Katalin, Puskás Béla köszöntését követően egy kivetítőn a Mantex Kft 30 éves történetét láthatták a vendégek, ami szorosán összeolvadt a szakma fejlődésével. Természetesen az előadás sóját-borsát a közösen megélt élmények adták.

Hogyan készült?

A történeti előadás után a vendégek egy kisfilm által betekintést nyerhettek a koporsók, urnák, textíliák gyártási folyamatába a Mantex Kft.-nél. A filmet különös érdeklődéssel figyelték a résztvevők, miután az általuk ismert termékek gyártását követhették végig a farönkből, kerámia porból, fémlemezéből, cérnafonalból készült késztermékekig. Láthatták a munkafolyamatok fokozatos digitalizációját, ami állandó minőséget, az egyedi igények korlátlan teljesítését biztosítja.

A filmben látott termékek kézzelfoghatóvá váltak a helyszínen berendezett kiállításon:

Múltból a jövőbe kiállítást a szakma vezetői nyitották meg.

Lehetett nosztalgizálni a régmúlt temetkezési kellékek láttán, konstatálni a ma kínálatát és elmerengni az új trendeken és gyártási fejlesztéseken.

A kiállítás időrendi sorrendben mutatta be a temetkezés kellékeit, ahol jól érzékelhető volt a koporsós temetések eltolódása a hamvasztásos temetkezés felé. Így a jelenlegi legújabb fejlesztésű koporsók és textíliák mellett nagyobb hangsúlyt kaptak az urnák.

A múltat egy fatörzsek között lebegő, darabjaira szedett koporsó idézte meg. Látható volt a koporsó aljba elhelyezett olajos lepedő, szalmaszák, vászonlepedő, párna, szemfedő, koporsó tető. Kézzel foghatóvá váltak az alapanyagok, a késztermékek, valamint a monitoron a gyártási folyamatok.

Egy „ÖKO” sarok adott teret a környezetvédelmi gondolatoknak.

Üdvözlét a 4.0 ipari forradalomban: a baloldali állványon egy virtuális urna volt látható tableten, melyet egy 3D nyomtatóval a rendezvény ideje alatt elkészítettek. A legújabb fejlesztésű prototípusok közül a partnerek választották ki a 2020. évi új termékeket.

Mottójuk:

„A következő 30 évben is nyitva lesznek.”

Cegléd, a temetők városa

Magyarország egyik legsokoldalúbb települése Cegléd, már ami a temetkezési helyeket illeti, hiszen a Pest megye déli részén elhelyezkedő városnak kilenc temetője is van. Az Alföld kapujának is nevezett városnak a 2018-as adatok szerint 35 és fél ezer lakosa van. Tehát ha a lakosságszámot nézzük, talán túlzónak is tűnhet a kilenc temető, de mindenképpen kuriózumnak számít hazánk temetkezésében. A Budapesttől 74 kilométerre, délkeletre található településen ennek ellenére sem mondhatjuk, hogy „temetőzsúfoltság” van, hiszen a település területe nagy terjedésű, csaknem fele akkora területen helyezkedik el, mint a majdnem kétmillió fővárosunk. A város gazdag történelmi múltra tekint vissza. Régészeti adatok alapján már az Árpád-korban lakott területnek számított. Megélt már a település tatárjárástól kezdve török uralmat, barokk korszakot, reformkort, egy 1834-es nagy tűzvészt, forradalmat, szabadságharcot is. Eppen ezért a város vallás szempontjából sokszínűnek mondható. Ez a sokszínűség a temetkezésre is rányomta bélyegét, mert a tűzvészt követően kezdődő tervszerű városépítés során megteremtették a feltételét annak is, hogy a különböző vallási felekezetek önálló temetőt létesítsenek. Magyarországon a középkorban Szent László rendelete alapján a templomok köré temetkeztek, ez nem történt másként Cegléden sem. A mohácsi vész után a ceglédiek papjukkal együtt áttértek a kálvinista hitre és a templomuk is református lett. A temető a templomtól északra, a mostani város háza tömbjéig érhetett, erre utalnak az itt talált csontvázak. 1567-ben a debreceni zsinat határozata megtiltotta a reformátusok számára, hogy a templom közelében temetkezzenek. A város északi szélén, a mai Rákóczi út és Kossuth Ferenc utca között nyitottak egy temetőt, a későbbi borpince környékén. Ide temetkeztek a katolikusok is, számuk egyre nőtt. Ahogy nőtt a város lakossága, úgy a temető is lakott helyre került, Mária Terézia 1777-es rendelete viszont megtiltotta, hogy lakott területre temessék a halottakat, ezért ezt a temetőt bezárták és 1778 után ide már nem temettek halottakat. 1777-ben nyitottak meg északra a várostól három temetőt, először a református, utána a katolikus és evangélikus temetőt.

A kilenc temető közül a Református Egyházé a Református Öregtemető, a Református Kistemető és az Újvárosi református temető. Az Öregtemető gondnokságát a Felszei Református Gyülekezet felügyeli, míg a Kistemetőjét a Református Nagytemplom. Az Újvárosiét az Újvárosi Református Gyülekezet látja el.

A Katolikus Egyház két temetőt felügyel a városban, a Kálvária temetőt, illetve a Csengettyús temetőt. Mindkét temető gondnokságát a Katolikus Ó-Plébánia látja el.

Az Evangélikus egyház felügyelete alá is két temető tartozik, az Újvárosi Evangélikus temető és a hozzá tartozó Kis Evangélikus temető. A MAZSIHISZ gondnoksága alá tartozik az Izraelita temető. Míg az Újvárosi köztemető tulajdonosa Cegléd Város Önkormányzata, a fenntartó és üzemeltető a városban 2012 óta létező Ceglédi Krematórium Kft.

A város történetének legrégebbi és ez által a leggazdagabb múlttal rendelkező temetője a Református Öregtemető, régebbi nevén Felső temető, mely több mint 230 éves múltra tekint vissza. A temető a Széchenyi út 2. szám alatt található, a város szívében, közvetlenül a 40-es út mellett. A temető egyházi és várostörténelmi jelentőségű

kegyeleti hely, ahol sok, kiemelkedő szolgálatot végző egyházi és világi ember sírját találjuk, együtt sok ezer egyszerű házát és hazáját építő ember sírjával. Itt található a bibliafordító Czeglédy Sándor sírja és a püspökhelyettes Dobos János kriptája, aki a Kossuth Lajoshoz elzarándokoló „Turini Százak” ünnepi szónoka volt. A Cegléden szolgáló lelkészek közül itt van eltemetve Haraszi Benjámint, Takács Józsefet, Bükki Zsigmond esperes, Dr. Czákó Jenő vallástanár, Balogh György esperes, Arany László lelkész-karnagy. Vannak itt más gyülekezetben szolgáló, de a család által e helyre temetett lelkészek is: Dr. Kovács Sándor, Balogh József, Ócsai László, Banyai Litheráty Géza, Balogh Gyula, Bádonyi Zoltán és Dr. Szabó József tankerületi főigazgató. Dr. Kővári László felszei lelképásztor sírja a Budapest-Rákospalotai, Szabó László újvárosi lelképásztor sírja pedig az Újvárosi temetőben van. A világi nevezetességek közül a III. parcellában találhatóak a város életében fontos szerepet játszó további személyek. Itt található Gubody Ferenc polgármester és a Kossuth Lajos Gimnáziumot alapító Dobos János sírja. (Név azonosság van.) Itt nyugszik Csala István is, aki 1948-ban rövid ideig földművelésügyi miniszter volt, ő mondott beszédet a temető 200 éves évfordulóján. Számos 1848-49-es, 1956-os és I. és II. világháborús sírt is őriz a temető – s bennük honvédek és tisztek hamvait –, melyeket az emléknapokon megkoszorúznak állami, társadalmi és egyházi részről is. Itt nyugszik Patkós Irma is, aki színésznő, primadonna, „érdemes művész” volt.

A Református Öregtemető sírkövei között sok különleges sírkő található, sajnos az első időkből nem maradtak meg sírok, de 1814-től számos gyönyörű sírkő fennmaradt, melyek rózsaszín mészkő, kisebb részben fehér márványból készültek. A sírkövekre szimbólumokat is véstek: csillagot, hatágú csillagot, fát, gyakran szomorúfűzt, házaspárok esetében összefonódó kezekt. Gyakran található a foglalkozással kapcsolatos szimbólum is. A sírkövek nagy része a mai napig megtalálható a temetőben, a 2012-ben felavatott emlékparcellában.

Az egyházközösség szívében viseli az Öregtemető korszerűsítését a mai napig, de mindig is figyelembe vették a temető ősi jellegét. Ennek megfelelően történtek a felújítások az elmúlt években is, és jelenleg is ezek alapján zajlanak az utak, a kapuk, a kerítések, a kutak, a szertartási csarnok, a világítás, a WC-k, a raktárak felújításai és építései. Ami a jelent és a temetkezést illeti, ma Cegléden kilenc temető működik, és mindegyikben tartanak temetéseket. A temetőkben szabadbejárás van a temetési vállalatoknak, magyarán bármely cég temethet, ahol temetést vettek fel az adott temetőbe. A legtöbb temetést az Újvárosi köztemető tartja. Felekezeti megoszlás szerint körülbelül 40-40%-ban vannak a református és katolikus temetések egy évben, míg 15% az evangélikus és 5% a zsidó szertartás szerint tartott temetés.

Jó időben érdemes egy sétát tenni a város temetőiben. Sajnos, a Református Öregtemetőből a jellegzetes kopjafákat már 50 éve elszállították a múzeumba, de több érdekes formájú sírkövet megtalálhatunk még a XIX. századból, melyeken verses feliratokat is olvashatunk.

Becz Tamás
SZIGÜ Temetkezés Cégcsoport

„Temetőink üzenete” fotópályázat (részlet a kiállításon elhangzott beszédből)

Mindenszentek és a halottak napja a halottakra a való emlékezés ünnepe. Ezt az alkalmat használta fel a Somogy Temetkezési Kft., a Somogyi Hírlap, a Memento Somogy Alapítvány, valamint a Noszlopy Gáspár Nyugállományú Klub hogy immáron 10. alkalommal meghirdesse a „Temetőink üzenete” című fotópályázatot.

Sokak véleménye szerint a temető morbid jelenség, nemigen illik modern világunkba. Megfeledkezünk vagy nem akarunk tudomást venni arról, hogy a temető – a halál – ugyanúgy része életünknek, mint az esküvő, vagy a szülőszoba. Ez a kiállítás évek óta lehetőséget teremt arra, hogy szembenézzünk múltunkkal, emlékeinkkel. Ez az ünnep nemcsak a megemlékezésre teremt lehetőséget, hanem az elmúlás, a halál néhány mozzanatának megörökítésére is.

Tíz évvel ezelőtt fogalmazódott meg az a gondolat, hogy ezeket a pillanatokot meg kellene örökíteni és egy rendhagyó tárlat keretében bemutatni az érdeklődőknek, a hozzátartozóknak.

Megragadni az elmúlás, a halál pillanatát és ezzel üzenni a jelennek és az utódainknak, nagyon komoly kihívás minden

fotós számára, legyen az hivatásos vagy amatőr. Az elmúlt évek érdeklődése, a több ezer fotó azt bizonyítja, hogy olyan témát találtunk, amely minden évben megismételhető. A temető és a temetés mindennapjaink része. Az a nép, az a szűkebb vagy tágabb közösség, amely nem becsüli múltját, nem becsüli elődeit, pusztulásra van ítélve. Jobb esetben gyökerek nélkül elódódik fel a liberális eszme által preferált népek kohójában.

A somogyi „Temeőink üzenete” című fotópályázatra, jelíges pályázatra beérkezett képekből a független zsűri minden évben 20 képet választ ki, amelyet kiállítunk. Az érdeklődők itt a kaposvári Keleti temető ravatalozójában láthatják a legjobbnak ítélt fotókból összeállított kiállítást.

Az érzelmeket is kiváltó fotók, gondolatokat ébresztő felvételek tanúskodnak életről, reményről, elmúlásról. Sírok, keresztek, fejfák sokaságát örökítették meg az alkotók. Valamennyi fekete-fehér és színes mű Somogyban készült, egyfajta tükröt tartva az emlékezők elé.

Meggyőződésem, hogy ennek a pályázatnak mindenki nyertese. A képek rendhagyó módon egész évben a ravatalozó kellékei lesznek. Valószínűleg nincsen még egy ilyen kiállítás, amelyet ennyien megnéznek, mint a „Temetőink üzenete” című fotókiállítást.

Puskás Béla

A gyász színe

Csököly

Napjainkban a legtöbb keresztény országban a gyász színe a fekete, míg a fehér a fényt, a világosságot, a nappalt, a reményt, a tisztaságot, az ártatlanságot jelképezi, vagyis pozitív jelentéstartalmakkal bír. Kivétel a Somogy megyei Csököly, ahol még napjainkban is előfordul a fehér szín a temetés és a gyász során. A hírek szerint utoljára húzta magára a csökölyi fehér gyász viseletet Illés Mihályné, Bözsi néni. A csökölyi asszony idős kora miatt döntött úgy, hogy többet nem veszi fel a gyászolók fehér ruháját.

Yi Pang Ja koreai herceg temetése

Kínában, Japánban, India egyes részein és több afrikai törzsnél is a fehér a gyász színe. De Európában sem volt ez mindig

így: ismert például, hogy Spárta asszonyai, vagy a középkorig a francia, angol és spanyol özvegyek is fehérben gyászoltak. Gyerekeket még ma is gyakran temetnek fehér koporsóban.

Egyes elméletek szerint az, hogy a kereszténységben a negatív jelentéstartalommal bíró szín a fekete lett, azzal magyarázható, hogy a vallás kialakulásakor, az ősi zsidók számára az éj a bizonytalanságot, a ragadozók lehetséges támadását, a félelmet jelentette. Ugyanakkor nappal, fényben már nem voltak kiszolgáltatva annyira a környezetüknek. Velük szemben egyes afrikai törzseknel a világosság az égető, elviselhetetlen napsütést jelenti, míg az éjszaka kellemesebb időt hoz. Ez az oka annak, hogy közöttük a feketéhez, az éjhez kapcsolódnak pozitív jelentéstartalmú fogalmak.

Egy etióp főpap temetése Lalibela faluban

Egyiptomban és Burmában a sárga számít gyászszínek. Etiópiában a föld színe, a szürkésbarna, míg Szíriában, Iránban vagy Örményországban az eget, a mennyországot jelképező kék a gyászszín. Dél-Afrikában pirossal gyászolnak, India egyes részein barnával.

Thaiföldön a nők lilában gyászolják meg elhunyt férjüket. Európában a keresztény uralkodók is gyakran öltöttek lilát szeretteik elhunytakor. Ma, a katolikus püspökök, prelátusok viselnek lila reverendát. A papok miseruhája adventkor és nagyböjt idején lila.

Puskás Béla

A végső búcsú otthona Komárno

Ahol szembe kell nézni a megváltoztathatatlannal

2020 szeptemberében Komárnoban avatták fel a Brigetio temetkezés ravatalozóját.

Az épületegyüttes egy lakóövezetben, a temetőtől 300 m-re helyezkedik el. Itt működik a temetkezési vállalkozás felvevőirodája, bemutatóterme és halothűtője is. 400 fő/év koporsós és 250 fő/év urnás temetést bonyolítanak le, 50 %-ban katolikus, 30 %-ban polgári, 10 %-ban református és 10 % egyéb (evangélikus, zsidó, baptista...) szertartás szerint.

A cég tulajdonos ügyvezetője, Dr. Földes Sándor 20 éve dolgozik a szakmában.

Megőrizték a testtől búcsúztatás hagyományát. A kiválasztott koporsóban szállítják el a halottat a hamvasztóüzembe vagy a temetőbe. A hamvaktól ritkán, elvétele kerül sor búcsúztatásra.

A sírhoz már csak a szűk család megy ki az elhantoláshoz. A ravatalozó belső térben kellemes, nyugodt, meghitt hangulat érvényesül. A terem színvilága, a fények egymást erősítő, harmonikusan elemekből állnak. A ravatalozóban 174 ülőhely van

+100 fő állóvendég fogadására alkalmas. Szertartásnál az elektromosan mozgó rolókkal kizárják a külső zajokat, a belső világítást a létszámhoz igazítva, fényerőszabályzóval, szekciónként állítják be. A homlokfalon egy háttér-világítású ónix falpanel egyedi textúrát mutat. Finom fényt ad a ravatalnak, a figyelmet ide tereli, tökéletes megoldás a háttérvilágításhoz, a búcsúztatás hangulatához. Szertartás végén kitolják a koporsót az ajtónál várakozó pompautóba, amivel a hamvasztóba vagy a temetőbe szállítják a koporsót.

Külön audio-video szobából oldják meg a hangosítást, világításvezérlést, kivetítést, két nagyképernyős TV-n. A hozzátartozók igénye szerint az online közvetítés lehetőségét is megteremtették: YouTube-csatornán keresztül, a „brigetio” jelszó használatával megtekinthető. Tablet segítségével a szoba funkcióit a teremből is tudják működtetni.

Az „Életem képekben” vetítés anyagát a rendelkező hozott anyaga és a GDPR szerint vágott verzió alapján állítják össze, és nem archiválják. Ezt a hozzátartozó elviszi.

Szertartás előtt és végén halotti toros büfé, kávézó áll a hozzátartozók rendelkezésére. Ennek berendezése, hangulata igazodik a nagy teremhez. A két teret egy lángfal köti össze.

A ravatalozó

Pölczman Zsolt

Megújult Szentháromság-szobor a Szentkúti téren

Ha a jászberényi Szentkúti téren sétálunk az ott lévő templom mellett egy szépen felújított Szentháromság-szobrot láthatunk. A szobor felirata szerint 1914-ben készült, állíttatta a VI-VII. és VIII. kerületi Harang és Gyászkocsi Társulat. A szobor eredetileg nem ezen a helyen állt, hanem a jelenlegi helyétől kb. 10 méterre északabbra. 1985–1988 között helyeztette a mai helyére Sólyom József atya, a szentkúti templom akkori plébánosa. A szobrot id. Csák József, korának neves jászberényi kőfaragója készítette. A szobor felállítását Lénárd Zsigmond jászberényi lakos, feltehetően a Harang és Gyászkocsi Társulat tagja kezdeményezte 1914 elején. Erdős András a város akkori plébánosa kérelemmel fordult a városvezetés felé a „Szentkúti templom mellett lévő téren egy Szentháromság szobor felállítására alkalmas hely kijelölésére.” 1914. február 7-én a város egy bizottságot hozott létre a hely kijelölése céljából: a városi főmérnök, a templomgondnok és Kisméthy István városi tanácsos lettek a tagjai. A bizottság a szobor helyét kijelölte. A szobor elkészítésével Csák Józsefet bízták meg. A szobor készült, de a megrendelők nem voltak megelégedve a készülő munkával, így kérték a várost, hogy szoborbizottságot hozzon létre, és azok csak olyan szobor elkészültét fogadják el, „amely a kritikát kiállja”. A tanács értesítette Lénárd Zsigmond megrendelőt és társait is, hogy ők is olyan szobor felállítását fogadják el, amelyet „szépészeti és egyéb tekintetekben a szoborbizottság nem kifogásol”. A tanács ezen határozatát 1914. május 2-i rendes ülésén hozta meg. A szobor felállításának engedélyezése érdekében a plébános az egri érsekségtől kérte az engedélyt. Az engedélyező határozat május 29-én született meg, aláírja Debreczeni János, „érseki helyettes”. Az érseki helyettes egyben meghatalmazta Erdős András plébánost, hogy a felállított szobrot „az egyház szertartása szerint megáldhassa”. A városi tanács május 30-án engedélyezte a szobor felállítását „habár az kidolgozás tekintetében a szigorú kritikát nem is

állja ki” a határozatból úgy tűnik, nem voltak megelégedve teljes mértékben az elkészült munkával. Határozathozatalukban azonban kikötötték, „hogya a szobrot a városnak joga lesz más helyre elhelyezni”, ha „akár a városnak, akár az egyháznak a jövőben szüksége lesz erre”. A szobrot az egyház hetven-egynéhány év múlva áthelyeztette a mai helyére. A szobrot mindenkor az egyházközség jólelkű hívei gondozták, azonban az elmúlt évben szükségessé vált a felújítása, amelyet a Lusta Temetkezési Szolgáltatás végeztetett el, felajánlasként őseink iránti tiszteletük jeléül.

A szobor nem műemlék. Egy 1957-es kimutatás szerint városképi jelentőségű építmény. A munkák elkezdése előtt Nagy Gábor cégvezető, Sisa Béla műemlékvédelmi felügyelőtől szakértői véleményt kért, aki tisztítást, felületkezelést (a felületi hibák kijavítását) és festést javasolt. A felújításra a szakértői vélemény figyelembevételével került sor. A munkálatok – amelyet Fejes Árpád végzett – 2019. július 8-án kezdődtek és augusztus 14-én fejeződtek be. Ma a Szentkúti téren egy szerény, de mégis archaikus szobrot láthatunk, amely eredeti formáját tükrözi.

Köszönet ezért a Lusta Temetkezési Szolgáltatás önzetlen felajánlásának és Nagy Gábornak, a cég vezetőjének, aki a munkát megszervezte, és köszönet a mesternek, aki ezt a munkát elvégezte. Városunk ezzel egy szép, felújított városképi jelentőségű szoborral gyarapodott.

Források:

*Jász Múzeum Történeti Dokumentációs Tára
(Jászberényi Főplébánia iratai)
JMTDT 89.553.1., 89.553.2., 89.553.3., 89.553.4.
MNL Jász-Nagykun Szolnok Megyei Levéltára
Jászberény, VTVB. III. G-9.
Nagy Gábor személyes közlései*

Besenyi Vendel helytörténeti kutató

In memoriam Siklósi Vilmos

2020. október 30-án, pénteken reggel, 73 éves korában elhunyt Siklósi Vilmos, a Zalaegerszegi Zsidó Hitközség elnöke, a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetségének (Mazsihisz) elnökségi tagja, a zalaegerszegi Városgazdálkodási Kft. kegyeleti ágazatvezetője.

Siklósi Vilmos 1947. február 19-én született Budapesten. Általános és középiskolai tanulmányi után, okleveles agrármérnöki végzettséget szerzett szarvasmarha szakmérnöki szakon. Szakmai és közéleti munkája Zalaegerszegen teljesedett ki.

1993-ban a Városgazdálkodási Kft. kegyeleti ágazatvezetője lett. A városban 11 működő, 5 bezárt és 1 egyházi temető üzemeltetése tartozott hozzá. A Városgazdálkodási Kft. az üzemeltetési feladatok mellett temetkezési szolgáltatást is végezett. Munkáját színvonalasan végezte, melynek eredménye, hogy az új köztemető az ország 10 legszebb temetője közé tartozott. A hősi temetők fenntartásáért több ízben az Olasz és Orosz féltől írásos dicséretet kapott. Szakmai munkáját fémjelzi, hogy 2008-ban a Zalaegerszegi Kegyeleti Ágazat csapata nyerte el az első

helyezést a temetkezési szakmai vetélkedőn. Az első országos vetélkedőt Zalaegerszegen rendezték meg, az Ő szervezésében.

Siklósi Vilmos 2002-ben lett az OTEI elnökség tagja. Meghatározó szerepet töltött be a temetkezési törvény és a kormányrendelet előkészítésekben, a szakmai egyeztetésekben, a jogszabályok elfogadásában. Szakmai tapasztalatai, mértékadó vélemény alkotása, szókimondó mentalitása általános elismerést váltott ki a temetkezési szakmai szervezetek és vállalkozások körében. Az OTEI elnöksége, javaslatára alkotta meg a temetkezési szakma legmagasabb elismerését, a Kegyeleti díjakat, amelyet Ő soha nem kapott meg.

Siklósi Vilmos nélkül nem lesz többé ugyanaz a temetkezési szakma. Hiányozni fog szókimondása, szarkasztikus humora. Pótolhatatlan veszteség ért mindannyiunkat. Temetésére november 13-án, pénteken 11 órakor került sor a kispesti zsidó temetőben, ahol dr. Verő Tamás főrabbi és Fekete László főkantór búcsúztatta. Zalaegerszegen, a zsidó temetőben november 15-én, vasárnap 10 órakor tartottak megemlékezést.

Heisler András a MAZSIHISZ elnökének gyászbeszéde

Tisztelt Gyászoló Gyülekezet!

Siklósi Vilmosnak, a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége vezetőségi tagjának koporsója mellett állok, és olyat teszek, amit életemben még soha: halott barátomról emlékezve gyászbeszédet mondok. A dolog számomra teljesen szürreális, és valószínűleg nem is tudok megbirkózni vele. Mert Vili egész lénye, Judithhoz, családjához való ragaszkodása, a baráti beszélgetések, a nagy dumák, a kemény kártyacsaták, a természethez, az ételekhez való viszonya, a művészetek támogatása, a körülötte lévő világ kritizálása és egyben elfogadása mind az életszeretetről szólt, s nem a halálról. Szerdán még beszéltem vele a kórházban, csütörtökön még fel tudtam hívni – de már az intenzív osztályon vette fel a mobilját és gyenge hangon tájékoztatott, hogy már jobban van, mert kapott oxigént. Péntek reggel aztán hívtak barátai, ne keressem, lélegeztető gépen van, altatásban. S a dolog ennyiben maradt. Szűk egy hét és jött a mindannyiunkat megrázó hír, Judit telefonja, fekete lobogó a Síp utcai bejárata felett, internetes emlékezések és űr a lelünkben.

Egy kicsiny, a történelem során szétvert zsidó közösség újratemetőjeként a Zalaegerszegi Zsidó Hitközség elnökeként bizonyította elkötelezettségét. Bizonyította, hogy világi emberként is lehet igazi zsidónak lenni, s álszent beszédek helyett tettekkel és a valóság kimondásával lehet a közössége jövőjéért küzdeni. Igen, küzdeni, mert Vili emlékezős közéleti szereplései gyakran ütötték ki másokban a biztosítékot, az igazság kimondása azonban mindig sajátja maradt. Véletlenül egy vezetőségi jegyzőkönyv akadt a kezembe, és abban Vili egy mondatára figyeltem fel: Nem kívánok többet, csak egyszerűen leírni a saját véleményemet, amiről ti úgy beszéltek, mint a vélemények ütköztetése. Én lemerem írni.

Vili ugyanis véleménye vállalásával sokszor bátrabb volt a többiekénél. Le merete írni, ki merete mondani, s meg merete tenni. A zsidó temetőkkel kapcsolatban is vállalta véleményét, amit különösen saját régiójában elképesztő energiával tartott rendben. Nem mainstream (többségi) zsidó elnöki véleményt, hanem sajátját fogalmazta meg. Őszintén, és ha kellett kegyetlenül. Miközben mindent megtett a temetők fennmaradásáért, ki merete mondani, hogy történelmi távlatokban nem mi, emberek, hanem a természet lesz az úr. Ez lehetett akár az ő személyes Istenhite.

S ki merete mondani, hogy a holokausztban megcsonkított, vagy szinte egészében elpusztított vidéki zsidó közösségek maradványainak fel kell készülnie a látható végre, és saját feladatuként is azt szabta meg, minél több emléket, városi jelet hagyjanak maguk után a fogyatkozó zsidó közösségek tagjai.

Tudjuk, a zsidóság tradíciói szerint a gyázmunka, a kedves halottaink elvesztésének feldolgozása, az emlékezés egy rendkívül kifinomult rendszerben, több ezer éves gyakorlat szerint zajlik. Mégis, ahogy halad az idő előre, és egyre több kortársamat kell utolsó útjára kísérni, elgondolkodik az ember, mi marad meg az utóknak. S azt hiszem hosszú távon a szavak. Igen, a szavak, egy-egy mondat lesz az, ami túléli még a pusztuló köveket is. Hagyjatok jeleket – mondta Vili, s ezt soha nem fogjuk elfelejteni.

Kedves Vili!

Emberként és barátként tőled mindig óvó kritikát és szeretetet kaptam. Hiányozni fogsz.

Tisztelt Gyászolók!

Kívánom, leljenek lelki nyugalmat mindazok, akik szerették Siklósi Vilmost, s hozzon békét számukra az, aki békét teremt a magasságokban, és mondjuk mindnyájan együtt: úgy legyen, ámen.

IV. MTFE ORSZÁGOS SÍRÁSÓ VERSENY

megszólalnak a főszereplők

2020 mindenkit kimozdított a komfortzónájából. Sajnos a mi szervezéseinket is keresztülhúzta a pandémia, de a tavalyi székesfehérvári verseny szellemében –ami alább olvasható - már hangolódunk a terveink szerint jövőre megrendezésre kerülő megmérettetésre. A 2021-es verseny helyszíne az elmaradt program szerint Szombathely lesz.

2019-ben Székesfehérvár adott otthont sírásó versenyünknek. Elismerésünk és köszönetünk Vadász Király Editnek a Székesfehérvár Városgondnoksága Kft ügyvezető asszonyának a gördülékeny és színvonalas szervezésért, valamint Székesfehérvár városvezetésének azért, hogy Dr. Cser-Palkovics András polgármester úr védnökségével még több figyelmet és elismerést szerzett a szakmának.

A verseny statisztikája is nagyszerű számokat mutatott, hiszen 19 csapat versengett, ami felülmúlta az eddigi erőpróbák csapatlétszámát és a média is rekord számmal képviseltette magát. A híradásokban a pozitív visszhang mellett a sírásó kollégáktól ugyan idéztek egy-egy mondatot az újságírók, ám mi, ezt a versenyjelentést most teljes egészében az ő élményeik szerint adjuk közre.

A verseny győztese a tatai Libitina Kft. csapata lett. A Szakály Róbert és Kecskeméti Rudolf páros kulisszatitkai minket is érdekeltek.

MAGYAR TEMETKEZÉS: A csapatfelállás szakmai döntés volt vagy baráti összetartás miatt alakult így? – kérdeztük a fiúkat.

- A vezetőség részéről jött a felkérés szakmai alapon, a párosításban pedig a barátság volt a döntő. A tavalyi 5. hely miatt szerettünk volna jobbnak bizonyulni, ugyanabban a felállásban. – kezdte a válaszadást Rudolf.

MAGYAR TEMETKEZÉS: Az első helyezés hozott –e nagyobb elismerést szakmán belül vagy kívül?

- Rengetegen gratuláltak más temetkezési cégek emberei közül is, de a legmeglepőbb az volt - a mai napig is - hogy a hétköznapokban is felismernek minket. Biztosan az újságcikkek és a tv műsorok miatt, de a boltban, utcán, temetési

szertartásokon is megszólítanak. A legérdekesebb egy olyan idegen volt, aki a temetésen jött oda hozzánk gratulálni. Sokan pedig rákérdeznek, hogy „ugye maguk azok, akik....” - mesélik mosolyogva élményeiket a fiúk.

MAGYAR TEMETKEZÉS: - Az idei siker után, jövőre készültök-e címvédésre?

- Amennyiben nem a mi városunkban rendezik a következő versenyt (etikusság miatt nem indulnánk hazai terepen), mindenképpen szeretnénk újra indulni. – felelt szinte gondolkodás nélkül Rudolf. Azt pedig mindketten lelkesen tették hozzá, hogy korábban hallottak a trencsényi nemzetközi versenyről, és az idei eredményük alapján szeretnék nemzetközi szinten is megmérettetni magukat.

Az ellenfelek közül a leggyorsabb a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Temetkezési Kft. csapata lett, mindössze 2 másodperccel elmaradva a tatai fiúktól. Ifj. Varga Gyula és Bogár József csapattagok a városnézést és a kellemes hotel elhelyezést is megemlítve számoltak be élményeikről és céljaikról nekünk.

MAGYAR TEMETKEZÉS: -Fantasztikus versenyben, minimális különbséggel lettetek második helyezettek. Tervezitek -e a visszavágást, esetleg a cím megszerzését jövőre?

Ifj. Varga Gyula szerint bár mindent megtettek, mégis annyira csekély volt az időbeli lemaradásuk, hogy jövőre már csak ezért is indulni szeretnének. A csapat másik tagja, Bogár József motivációja életcél is lett egyben: - 62 évesen vettem részt a versenyen. Addig nem megyek nyugdíjba, míg meg nem nyerjük egyszer. –mondta elszántan.

Kíváncsiak voltunk arra is, hogy a kapcsolatok kiépítésére van-e igény egy ilyen eseményen és a verseny adott-e lehetőséget erre? -Jó lett volna többet ismerkedni, de a szállásunkon nem voltak más csapatok képviselői. Szombaton reggel pedig már nagy volt az izgalom a verseny előtt, mindenki a megmérettetésre készült és kevés volt az idő. - mondta ifj. Varga Gyula.

A székesfehérváriakkal – akik egyébként házigazdaként nem indulhattak a versenyen – még kezdés előtt egy kicsit tudtunk beszélgetni, de csak a várható talajminőségről esett szó. A verseny után pedig mire összepakoltunk és körülnéztünk, már mindenki eltűnt. Reméljük legközelebb több lehetőségünk lesz a barátkozásra is. – hallottuk Bogár Józseftől is a kollégájával egybeesendő igényét.

A versengésben a dobogó harmadik fokára a Paraklétosz Nonprofit Kft. 1. számú csapata ért fel. A hajdúböszörményi csapatot a Kiss László és Murvai Imre páros alkotta. Őket arról kérdeztük, hogy volt –e szurkolótáboruk? Ha volt, kikből állt és adott-e plusz erőt, ha hallották a buzdításukat?

-Elsősorban a családtagjaink szurkoltak nekünk, ők kísérték el minket az erőpróbára. Bár a verseny hevében nem mindig hallottuk a biztatást, de nagyon jó érzés volt nekik is megmutatni a mindennapi munkánk fizikai terheit. – nyilatkozták mindketten.

A különdíjat elnyert kisvárdai Omega Temetkezés gyönyörű hantolást vitt véghez. Adódott így a kérdés, hogy munkájuk során külön követelmény –e a minél szebb, esetleg egyedi, különleges sírhantkialakítás?

Kisvárdán, mondhatni, helyi hagyomány a sírok szinte műalkotásként megjelenő hantolása. Itt nálunk, a hozzátartozók számára, már az lenne a furcsa, ha nem alkotnánk valami különlegeset. – kezdte Menyörgös Ádám István a válaszadást,

melyet csapattársa Halász Csaba Attila folytatott azzal, hogy: -Több motívumot is használunk, de a legelterjedtebb a bástya- és a szívforma, amit aztán még élő növényekkel is díszítünk. Közösségünk igénye egy egészséges versengést is kialakít közöttünk. Szeretünk esztétikumban vagy egy új formával egymásnak is imponálni.

Végül egy újító gondolat mentén, szeretnénk volna megtudni a helyezett versenyzőktől, hogy ha lenne mód civilekkel is összemérni erejüket és szaktudásukat, akkor kikkel versengenének szívesen?

Miután mindenki megegyezett abban, hogy a civileket külön kellene értékelni, jó ötletnek találták a feldobott labdát. A kemény fizikai munkát végző szakmák előnyt élveztek ebben a listában. Volt, aki bányászokkal, volt, aki kőművesekkel mérné össze tudását, de akadt olyan is, aki szakmabeli, de nem sírásó kollégát hívna ki.

Nagyon büszke fiatalokkal és tapasztaltabb sírásókkal beszélgettünk. Élmény volt kihallani hangjukból a lelkesedést és a sikert. Ez úton is, ismét gratulálunk a helyezéseikhez!

Köszönettel tartozunk a verseny többi résztvevőjének is, mert velük együtt tudunk a szakmai és civil szférában is elismerést kivívni magunknak, a temetkezésnek és minden benne dolgozó kollégáknak.

Jövőre megint várunk benneteket és mindazokat, akik eddig csak hezitáltak a részvételtől az akkor már V. Sírásó Versenyünkre!

A jó hangulat és a szakmai elismerés garantált!

Szerző: Komlódi Gabriella

Soltvadkerti – közös - protestáns temető

Az 1787-ben keletkezett összeírásból ismerjük a temető megnevezését és helyszínét is. Ez a temetőhely szerepel a II. József uralkodása idején készült katonai térképen is. A térkép Vadkert község hiteles ábrázolásának tekinthető. Az 1840. szeptember 18-ai evangélikus egyházi jegyzőkönyvből megtudjuk, hogy a temető a falu közelében van, árokkal és kapuval ellátva. A leírásból az is kiderül, hogy Szent Mihály lovát használták a koporsó szállítására. A temető területén volt egy „gunyhó”, ahol a temetkezési eszközöket és egyes kellékeket tárolták. Ez a temető közös volt a helvét hitvallású (református) atyfiakkal.

„A szertartások körül léteznek igen egyszerűek, s énekből, melyet az oskolatanító viszen, s imádságból, mit a lelkipásztor a megholt udvarában elmond, állanak. A temetések nagyobb részint szentbeszéddel szoktak történni, kivéven a csecsemőéket, s az Úr vacsorájához nem járultakéit. Temetések lelkipásztor nélkül nem történnek, azon eseteket kivéve, amikor a lelkipásztor vagy beteg, vagy helyes okból jelen nincsen. Vagy ha maguk a bábák a holtan születetteket eltemetik, számba nem vévén. A halva született vagy csak néhány óráig élt csecsemőket a bábák, vagy az apa temették el a család sírhelyére, vagy az erre a célra kijelölt parcellarészbe.”

Az 1848-49-es forradalom után nem fordítottak kellő figyelmet a temető rendben tartására, gondozatlanul állt. 1863 márciusában Schnell Károly evangélikus lelkész presbitériumi gyűjtést tartott, és bejelentette „az eddig rendetlen temetkezés meg nem szüntetése esetében a temetőhely pazarul, minél előbb meg fog telni, ennél fogva határozatot, hogy aki ezentúl anélkül, hogy a harangozónál jelentené magát, sírt merészkedik ásní, az 5 osztrák értékű forintban fog megbüntetettetni. Aki pedig jelenti magát, de a kimutatott helyet önként megváltoztatja, vagy pedig a sírt a másiktól másfél lábnál (=kb. fél méter-a szerzők) tovább ássa, ugyanannyiba fog büntetődni”. (Starkné-ifj. Káposzta, 2002:15) El sem tudjuk képzelni, hogy mekkora összevisszaságban állhattak a sírhelyek a temetőben. A harangozó feladata volt a temetőfelügyelet, s a külön sírhely, amely 5 osztrák forintba

került, az egyház pénztárát gyarapította. A temetés csak akkor történt meg, ha ezt az összeget a lelkipásztornak vagy pedig a temetőgondnoknak megfizették. Az evangélikusok ebben kérték a reformátusok együttműködését: „hogy a jó rend behozatala végett szorosán ezen végzéshez ragaszkodjanak”.

A sírok megközelítése érdekében közlekedő utakat építettek, fákkal szegélyezve. Az útnak csak a jobb oldalára lehetett temetni, amíg be nem telt az adott sor. Aki a másik oldalra temetkezett, azt 5 osztrák forintra büntették. Ezekből a pénzekből, közösen tartották rendben a temetőt. Közös bevétel volt még a lekaszált fű értékesítése, valamint a kivágott fák tűzifaként való értékesítése is.

Ahogy nőtt a temető területe, úgy nőtt vele a rendtelenség is, megcsappant a rendbentartási kedv, a temetőkaput lerombolták és az sokáig romokban állt. Elkezdett nőni az akác, amit sokan tűzifának lopkodtak össze. A sírhelyek mérete és ára több évig szerepelt a presbiteri megbeszélések napirendjén, 5 forintot szabtak meg sírhelyenként. 1897-ben presbiteri határozatot hoztak, hogy a temetőben kellő rend és szimmetria legyen, valamint megsabták 1 sírhely méretét. Innentől kezdve alkalmaztak temetőőrt is. A 19. század vége felé Magyarországon megjelentek a baptisták, akik nem temetkezettek a protestánsok közé, hanem külön parcellát jelöltek ki nekik. Mivel nem engedélyezték a baptista szertartással való temetést, ezért a baptisták később másik helyen kezdtek el temetkezni.

„A temető közvetlen a város keleti oldalán fekszik. Bekerítve és árklva. Sírásó nincs. A hívek ássák a sírokat, a sírmélység 5-6 láb”. (Starkné-ifj. Káposzta, 2002: 37) A ravatalozásra a háznál kerül sor, és a család viszi a sírhoz a koporsót, ahol lelkész temeti el az elhunytat. 1930-tól Kuncz Péter a soltvadkerti temetőcsősz. 1931-ben elkezdték körbekeríteni a temetőt és kettővel bővítették a kutak számát. 1933-ban Klam Sámuel, evangélikus gondnok indítványozta, hogy a néhai lelkészek és tisztviselők sírjai gondozva legyenek.

Katzenbach József soltvadkerti lakos így emlékezett vissza: „Akkoriban otthon ravatalozták fel az elhunytat, virrasztottak este

a halott mellett, valamint a szomszédok és a rokonok imádkoztak és énekeltek. A temetési szertartás egy része az udvaron folyt. A temetési menet az egész községen keresztül ment, elől a lelkész és a kántor, a lovas gyászkocsi, majd a gyászolók.”

A harangok pedig az indulástól az érkezésig szóltak. A sírt a

rokonok ásta, a temetés után a rokonok hazakísérték a gyászoló családot, ők pedig vacsorával vendégelték meg őket.

1951-ben a temető közepén egy utat alakítottak ki. Az ezt követő évtizedekben kialakult a temető mai arculata. Szilárd burkolatot kaptak az utak, kiépült a vezetékes vízhálózat, a ravatalozó előtti teret ki bővítették.

Elkészítették a temető térképét, a temető mellett parkolót alakítottak ki, és megoldották a folyamatos szemétszállítást is. A sírásást először Tóth János végezte, majd Rózsa Imre.

2014-ben került sor – a Darányi Ignác Terv keretében – az 1950-es években épült ravatalozó felújítására. A közel 20 millió forintoz Bezsényi Barna, a város egyik vállalkozója, 5 millió forintnyi támogatással járult hozzá. Ekkor került sor a parkoló bővítésére, amelynek költségeit a Polgármesteri Hivatal, valamint az egyházak által szervezett gyűjtés biztosította.

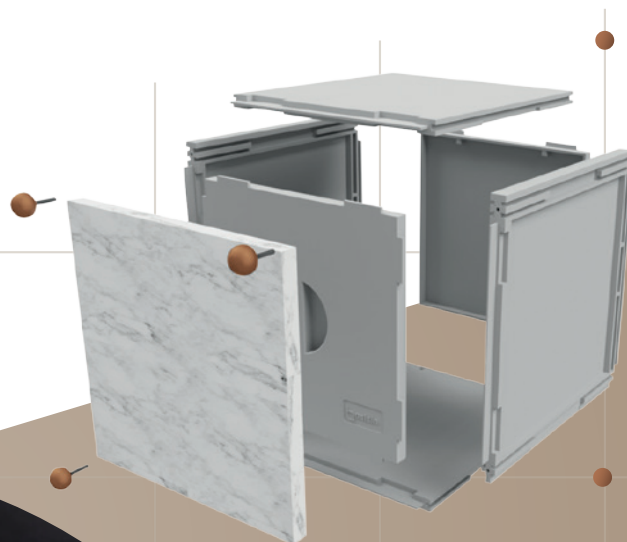
Cebei Johanna szakmai dolgozata: A soltvadkert – közös – protestáns temető. Részlet. Sajtó alá rendezte: Puskás Béla

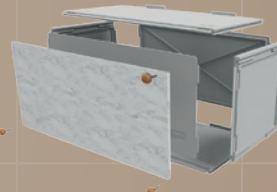

Q-Box üvegszál-kompozit urnafülke rendszerek

- ✓ Innováció
- ✓ Precizitás
- ✓ Gyorsaság
- ✓ Takarékoság

30x30x30
normál 1 urnás

70x30x30
széles 2 urnás

30x30x70
mély 2 urnás

+36 (70) 519-7770

www.bosisio.hu

kapcsolat@bosisio.hu

Bosisio Magyarország

Bosisio Magyarország

Új trendek a koporsó- és urnafülke rendszerek világában

2019 ősze óta Magyarországon is elérhetőek az olasz Giuseppe Bosisio S.r.l. koporsó- és urnafülke rendszerei, amelyek új trendet jelentenek ebben a szegmensben. A magyarországi piaci bevezetésről, a termékínátról és a nyújtott szolgáltatásokról beszélgettünk Jurácsik Zoltánnal, a Bosisio Magyarország képviselőjével. Varga József interjúja.

Otei.hu: *Nem ismeretlen számodra a temetkezési szakma, és Te sem vagy ismeretlen a temetkezési szakma számára, viszont most teljesen mást csinálsz, mint eddig. Mit történt veled, s hogy került az életedbe a Bosisio Magyarország?*

Jurácsik Zoltán: A kegyeleti szakmában, a Debreceni Köztemetők vezetőjeként, valamint a hazai szakma szervezetekben eltöltött 13 év mély nyomokat hagyott bennem. Aki ismer, tudja, hogy a munkám során mindig is kiemelten kezeltem a szakmai színvonal és a kegyeleti kultúra fejlesztését. A külföldi szakmai utak és kiállítások alkalmával rendszeresen azt néztem, hogy mik az új trendek, szolgáltatások, merre halad temetkezési szakma fejlődése, és azok közül melyek azok, amelyek a Debreceni Köztemetők működésébe beilleszthetők. Az eltelt évek alatt számos érdekességet láttam, amelyekből sokat merítettem, s igyekeztem minél több dolgot megvalósítani és a sok tapasztalatot átadni a kollégáimnak. Miután 2019. év elején távoztam az A.K.S.D. Kft.-től, egy bő fél után rájöttem, hogy hiányzik a szakma, s nem szeretném hagyni, hogy kárba vesszen a sok munkám és tapasztalatom, de teljesen más oldalról terveztem megközelíteni a szakmai kihívásokat. Elhatároztam, hogy a hazai kegyeleti szakma számára igyekszem olyan technológiákat és szolgáltatásokat találni és ajánlani, amelyek elsődlegesen a temetőfenntartásban és üzemeltetésben nyújtanak fejlesztési lehetőséget. Ennek első zászlóshajója a Bosisio Magyarország. Az olaszországi Giuseppe Bosisio S.r.l. tulajdonosai közül Riccardo Bosisio-val több éve jó kapcsolatban vagyok, többször volt alkalmam megtekinteni innovatív termékeiket, amikor Olaszországban jártam. Tavaly megkerestem Riccardo-t az elképzeléssel, s ő azonnal rábólintott és megkezdtük az együttműködésünket.

Otei.hu: *Mit kell tudnunk a Giuseppe Bosisio S.r.l.-ről és a termékeikről?*

Jurácsik Zoltán: Ha röviden jellemeznem kellene a céget, akkor azt mondanám „Bosisio = Tradíció és Innováció”, ugyanis a Giuseppe

Bosisio S.r.l. Olaszország egyik legrégebbi, 1911-ben létrehozott kegyeleti kiegészítőket gyártó családi vállalkozása, amely a művészi bronz öntöde mellett, már a 4. generációt képviselő Riccardo-nak és nővérének, Barbara-nak köszönhetően kezdte meg a 90-es években a koporsó- és urnafülke rendszerek fejlesztését, gyártását. A cég mára a koporsó és urnafülke rendszerek gyártásában és értékesítésében piacvezető Olaszországban, valamint egyre több országban jelenik meg Európán belül is, továbbá már az Amerikai Egyesült Államokban is piaci részesedést tudhatnak magáénak. A 90-es évektől az alumínium vázrendszerű fülkerendszereket gyártották és értékesítették egészen 2015-ig, amikor kifejlesztették a Q-Box üvegszál-kompozit fülke rendszert, amely új dimenziót nyitott a koporsó- és urnafülke rendszerek létesítése területén, s amely jelenleg a legkorszerűbb és leghatékonyabb megoldást jelenti a föld feletti koporsós és urnás temetkezés megvalósításához. Az innovatív rendszer lényege egy kis súlyú üvegszál panelrendszer, amely precíziós technológiával került kialakításra, így a panelek gyorsan és könnyedén szerelhetők össze. Az elemek pontos és tökéletes illeszkedésének köszönhetően egy masszív, nagy teherbírású fülkerendszer jön létre. A Q-Box panelek kis súlyának köszönhetően a telepítés nem igényel speciális gépeket, eszközöket, az anyagmozgatás könnyedén, kézi erővel megoldható. A panelrendszer lényege, hogy minden panelem közös a szomszédos fülkékben, így az egységes panelekből épülő üvegszál rendszer minden 10. fülke után +1 fülkét biztosít a betonból, műköből, vagy gránitból készült koporsó- és urnafülkékhez képest. A rendszer legnagyobb előnye, hogy bármilyen – akár keskeny, akár alacsony – helyre könnyedén be lehet illeszteni tetszőleges számú és elrendezésű fülkét, s mindezt gyorsan és könnyedén lehet elvégezni köszönhetően az üvegszál panelek csekély súlyának. Az üvegszál koporsófülke mindösszesen 70 kg, szemben a beton koporsófülke 1.000 kg-os súlyával, míg az üvegszál urnafülkék súlya mérettől függően csak 6,6-13 kg. A fülkerendszerek 2-3-5 cm anyagvastagságú nemeskővel (gránit, márvány, mészkő, agglomerát) kerülnek teljes

burkolásra a megrendelő igényei szerint.

Otei.hu: *Milyen típusban és méretben érhetőek el a termékek?*

Jurácsik Zoltán: A koporsófülkék esetében csak az üvegszál-kompozit panelrendszer érhető el 1 koporsós mély, vagy 1 koporsós széles kivitelben. Az urnafülkék esetében az innovatív Q-Box üvegszál-kompozit, vagy a hagyományos Alu-Box alumíniumvázás fülkéket kínáljuk. A Q-Box urnafülke rendszerek közül 2 méretcsalád létezik, a 30x30-as és a 40x40-es, amely a belső szabad méreteket jelöli cm-ben. A 30x30-as termékcsaládban 1 urnás normál, 2 urnás széles vagy 2 urnás mély verzió érhető el, míg a 40x40-es fülkékből 1 urnás normál és 2 urnás mély modell van. A hagyományos alumínium vázrendszerű Alu-Box urnafülkét 1 urnás normál, 2 urnás széles vagy 2 urnás mély, valamint a 4 urnás széles és mély kivitelben kínáljuk.

Otei.hu: *Van-e már hazai tapasztalat az üvegszálás termékek fogadtatását illetően?*

Jurácsik Zoltán: Tapasztalatok már vannak. Az látható, hogy sokan még a beton és műkö urnafalak létesítésében gondolkoznak. Nem ismerik még a hagyományos alumíniumvázás rendszereket sem, nemhogy a korszerű üvegszál-kompozit panelrendszert. Az tény és való, hogy ezek a rendszerek árban nem tudják felvenni a versenyt a beton és műkö falrendszerekkel. De itt kimerült az előny, mivel azok sem versenyezhetnek a korszerű fülkerendszerekkel, mert az áron kívül mindenben sokkal jobbak az utóbbiak, legyen szó akár az alumíniumvázás, akár az üvegszál-kompozit panel fülkerendszerekről. Ugyanakkor már vannak referenciáink, amelyek az idei évben létesültek, s amelyek kialakításukban és megjelenésükben emelik az adott temető színvonalát, s a sírhely kínálatban egy magasabb minőségi szintet biztosítanak. Hosszú és göröngyös út előtt állunk, de hiszek benne, hogy sikerül az új Bosisio fülkerendszerekkel a kegyeleti színvonalat megemelni hazánkban is.

Otei.hu: *Legyen igazad! Kitartást és sok sikert kívánok a munkádhoz!*

HT HŐ-és Tüzeléstechnika

A temetkezési szakma, ezen belül a hamvasztás kiemelkedő szakmai fejlesztője és a hamvasztó kemencék gyártója, a HT Hő-és Tüzeléstechnikai Kft. számára a 2020-as év sem telt el fejlesztési eredmények nélkül:

A kemence gyártó cég immár 2. éve, 2018-ban jelentkezett a 6. generációs hamvasztó kemencékkel - mely a mai igényeknek megfelelően 260 kg-os elhunytak hamvasztására is képes, a fejlett gépészeti és vezérlési megoldásoknak köszönhetően. A 6. generációs kemencék az általuk kizárólagos joggal használt szabadalom felhasználásával lettek megépítve.

Az elmúlt években Magyarországon több helyen lett ilyen korszerű nagy hatékonyságú kemence telepítve.

2020-ban a már letelepített kemencék egy országos távfelügyeleti rendszerbe lettek integrálva, mellyel az üzemeltetők azonnali statisztikai adatokhoz juthatnak a saját kemencéik üzemére, műszaki állapotára vagy a fogyasztására vonatkozóan. A korszerű online kommunikációs rendszeren a távfelügyeletet biztosító gyártó a kemencéket szintén felügyelheti, elemezheti a rend-

szer működési folyamatait, közvetlen segítséget nyújtva ezzel a kezelő személyzetnek, az üzemeltetőknek.

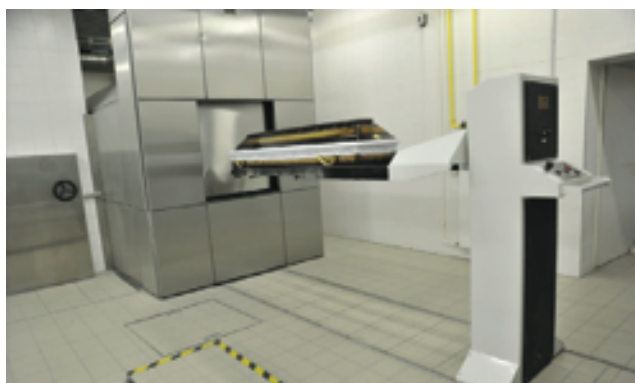
A távfelügyeleti rendszerrel rendelkező krematóriumokban az elmúlt évek bizonyították, hogy csökkent a helyszíni hibaelhárítás, a szakszerviz számos hibát online hárított el, az üzemkiesés mérséklődött és ezzel a krematóriumok folyamatos működése javult.

Ez a COVID-19 vírussal terhelt év mutatta meg azon fejlesztéseknek is a létjogosultságát, melynek köszönhetően létrejött egy új típusú, krematóriumokban és a temetkezésben használható beltéri elhunyt szállítókosci.

A szállítókoscival a kezelők megerőltetés és emberi kéz érintése nélkül képesek a krematóriumon belüli emelési és szállítási feladatokat teljesíteni, így csökkentve a járványügyi, közegészségügyi és higiénias kockázatokat.

Az új típusú szállítókosci multifunkciós, több módon is elősegíti a krematóriumok adminisztrációs rendszerét, valamint az elhunytak kezelését.

A HT Hő-és Tüzeléstechnikai Kft. ezen fejlesztését is szabadalommal védette.

Szobrot kapott Kányádi Sándor Nagygalambfalván

Halálának első, születésének 90. évfordulóján a költő szülőfalujának népe felavatta a község legnevesebb szülőttének első köztéri szobrát. A 20. század második felének legjelesebb erdélyi lírikusa, a határtalan magyarság szóvivője, a hatalmas ívű, gazdag életpályája után oda tért vissza, ahonnan indult. A költő végső nyughelyévé vált a családi sírkert, ahol nap mint nap sok tisztelője rója le kegyeletét. A szoboravatás után kezdődött az iskolaépület felújítása, aminek végzetével a tanintézet felvette a költő nevét. A köztéri szobrot a csomafalvi származású, Budapesten élő Polgár Botond szobrászművész készítette, aki személyesen is ismerte a költőt. A koszorúzás során Kányádi egykori kedvenc virágát, a muskátlikat helyezték el a helybeliek a talapzaton, aztán a testvérgyülekezetek, Mikepércs és Gyöngyöstarján képviselői és közéleti személyiségek rótták le kegyeletüket. 2019 tavaszán egy kaposvári zárandokcsoport tagjaként személyesen is ellátogattam Nagygalambfalvára, ahol leróttuk tiszteletünket az egykori lakóház udvarán lévő családi sírnál. Sajnos, erre ebben az évben a járvány miatt már nem kerülhetett sor.

Puskás Béla

Fotó: Beliczay László, Dr. Hegedüs György

Kegyeleti virágdíszek

Részvétcsokor - Elfeledett virágdísz

A gyászoló családtagoktól, hozzátartozóktól, barátoktól elhelyezett virágok, sírcsokrok, koszorúk a szeretett elhunyt utolsó ajándékai illetve személyes virágdíszei, míg a részvétcsokor az a kegyeleti virágdísz, melyet a gyászoló hozzátartozó kap. A részvétcsokor nem a búcsúzás virága, hanem az együttérzés csokora. Osztozás a fájdalom terhében, együttérzés a gyászban. Ez a virágkészítmény általában dekoratív stílusú, kerek formájú, közepes méretű csokor, amely megjelenésében nem hivalkodó, hanem esztétikus, kellemes hatású. A virágai szerény, egyszerű megjelenésűek és visszafogott színűek, térkitöltő jellegzetes növényanyaga lomblevelű örökzöld, díszítő kelléke jellemzően fekete, szürke vagy lila színű keskeny szalag. Ezen csokor mondanivalója és üzenete a vigasztalás.

Az együttérzés kifejezésére részvétcsokrot készítenek azok a hozzátartozók, akik nem tudnak elmenni a temetésre, de érintettek a család veszteségében és azok is, akik az elhunytat ugyan nem ismerték, de a gyászt viselő személyt oly módon szeretik vagy tisztelik, hogy mély fájdalommal osztoznak. Az ajándékozás ideje nem köthető szigorúan sem a szertartás időpontjához sem a gyász szakaszaihoz. A részvétcsokor a temetésen és a gyász időszak bármely napján időszzerű, hiszen az első hirtelen feltörő magány érzését is enyhíti, valamint a

fásultság idején - a fény nélküli alagutat járva - is vigaszt nyújtó alkalomszerű virágkészítmény.

Kár lenne ezt a virágcsokrot elfeledni, valamint ajándékozását elmulasztani, amely egy tökéletes eszköz arra, hogy kifejezzük érzésünket, miszerint nem feledjük a gyászt viselő fájdalmát, nem feledjük magányát. Mindemellett megerősítjük lelkét együtt érző támogatásunkkal, a virágok szépségével, ezzel a vigasztaló gesztussal.

Király Edit

Istenbe kapaszkodva

Vajda Gábor plébános. Kaposváron, 1984. március 10-én született. Kaposváron, 2009. június 27-én szentelték pappá. Rómában tanult: 2009-2011. Káplán: Lengyeltóti 2011-2013, Nagykanizsa Jézus Szíve plébánia 2013- 2014. Plébániai kormányzó: Lengyeltóti 2014-2016, (oldallagosan ellátja Szőlősgyörököt 2014-2017). Plébános: Lengyeltóti 2016-2018, Kaposvár Jézus Szíve plébánia 2018.

Honnan indult, milyen körülmények erősítették Önben azt a tudatot, hogy Istent és az embereket kell szolgálnia?

A Kaposvári Nagyboldogasszony Római Katolikus Gimnázium és a Kaposvári Szent Kereszt Plébánia képezte azt a közeget, ahol a hivatásom – Isten nagylelkű ajándékaként – kialakulhatott és megerősödhetett. Ebben pedig hatalmas szerepük volt azoknak a hiteles embereknek, akikkel találkozhattam. Közülük szeretném kiemelni Dr. Péteri Pál pápai prelátust, plébánosomat. Az ő személyiségén keresztül nyitogatta az Isten a szememet annak a szolgálatnak a hihetetlen gazdagságára, amit katolikus papságnak nevezünk.

Hol végezte egyházi tanulmányait, mit jelentett Önnek az, hogy Kaposvár egyik legnehezebb városrészében végezheti egyházi szolgálatát?

Püspököm a budapesti Központi Papnevelő Intézetbe irányított. Két éven át tanulhattam a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karán, majd Rómába kerültem. A Pápai Német-

Magyar Kollégiumban lakva folytathattam 3 éven át a teológiai tanulmányaimat a Pápai Gergely Egyetemen. Az úgynevezett gyakorlati évet követően, mely Nagykanizsán telt, újabb 3 évet tölthettem az Örök Városban, licenciátust szerezve a Pápai Liturgikus Intézetben. A kérdés második részére válaszolva, Istenbe kapaszkodva igyekszem helytállni, s megtisztelőnek érzem, hogy olyan neves elődök, mint Boldizsár József Zoltán, Baróti János és Agg József munkáját folytathatom.

Az ünnepek és a búcsújáró helyek fontos szerepet töltenek be a közösség formálásban. Mit jelentenek Önnek az egyházi ünnepek?

Az egyházi év – a Gondviselés adományaként – ünnepeivel és köznapjaival együtt ritmust ad az emberi létezésnek, horizontális dimenziókat vertikálissal bővíti, s bekapcsol bennünket az isteni kegyelem folyamába. Az ünnepek által élénk adott hittitkok vagy éppen a hősiesség gyakorlás példái (a szentek) erőt adnak és segítenek a saját utamon.

Egy plébánosnak milyen lehetőségei vannak a templomlátogatók számának növelésre?

A plébánosok egyik megszólítása: lelkiatya. A személyválogatás nélküli atyai szeretet és a szüntelen Istenre mutató (szóval, tettel, étellel) eszközeivel segíthetjük a ránk bízottakat – létszámtól függetlenül – az üdvösség felé.

A plébános gyakori kötelessége az elhunytak méltó búcsúztatása és az hozzátartozók vigasztalása. Hogyan segít a hit a halál feldolgozásában?

Az elmúlás földi létezésünk kettős arcú valósága. Az egyik felfogás szerint a halál zörgő csontváz, kezében kaszával, s amerre csak jár, gyászolók keserves zokogása kíséri. Hit nélkül az ember megáll itt, de a hit ereje segít továbblépni. Tóth Tihamér egykori veszprémi püspök elmékedéséből egyebek mellett kiviláglik: A halált angyal képében is ábrázolják. Ennek az angyalnak a vigasztaló hangját Szent János örökölte meg a Jelenések könyvében: „Írjad: Boldogok a halottak, akik az Úrban haltak meg”. A halál angyala vigasztaló, bátorító üzenettel lép oda az emberhez. Megjelenése azt jelenti: véget ért a lélek számára a földi lét minden szenvedése és igazságtalansága. Sirák fia könyvében olvassuk: „Ó halál! De kedves végzésed a nyomorgó embernek, az ereje fogytán levőnek, annak, aki elaggott, s kinek már csak teher az élet”. Szent Ambrus püspök pedig így vélekedik: „Ez az élet annyi bajjal van tele, hogy a halál ehhez képest inkább orvosságnak látszik, mint büntetésnek”. Amikor a halál leveszi vállunkról a keresztet – az élet terhét és szenvedését –, odatűzi azt sírhalmunk tetejére. Ez a kereszt hirdeti: a halállal kezdődik az örök élet, a halál kapu, mely lehetőséget ad a mennyei Atya házába való belépésre is, ahova az Üdvözítő már előrement, hogy helyet készítsen számunkra.

Lejegyezte: Puskás Béla

www.mantex.hu

Mantex
1989

Karsol

2021 ÚJ MODELLEK

LA ROSA

JUNO PLUSZ

WWW.KARSOL.HU

4254 NYIRADONY, DEBRECENI ÚT 102.
INFO@KARSOL.HU

